

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

926

magyar telepre jár 1916 február
elsőjén a Magyar Bányászlap.
Hirdetőknek a helységneveket
szívesen szolgálunk.

926

is the Number of Mining Camps
embraced by the "HUNGARIAN
MINERS' JOURNAL" recently.
Ask for the List of same.

VOL. IV. ÉVFOLYAM

NEW YORK, N. Y. 1916 MARCHUS 30.

No. 13. Szám

AZ ÚJ SZERZŐDÉS

APRILIS ELSŐJÉN JÁR LE A SZERVEZETT Bányászok
SZERZŐDÉSE. — NEM LESZ MUNKABESZÜNTETÉS.

Szászszentgyörgyi bányász. köztük
húsz ezer magyar testvér várja iz-
gatottan az április elsőjét, mikor
tudvalevőleg lejár a társaságok-
kal fennálló szerződés, s újabbat
kell kötni.

Mintthogy eddig ezek a szerződé-
seket rendszeresen sztrájkokkal,
vagy legalább is hosszabb munka-
szünetekkel voltak egybekötve, a
bányászok most is félelemmel tel-
telték a közelgő határidő felé;
mindenkinek eszébe volt még a
hosszu ohioi küzdelem.

Eddig is írtuk, most pedig hatá-
rozottan kérjük a magyar bányá-
szoikat, hogy a munkát április el-
sőjén ne hagyják abba, mert az
indianapolisi főgyűlés is, meg a
munkások tanácskozó vezére is
ugy határozta, hogy a munka na-
gyarával folyjék tovább április
elsője után is, amíg a megegyezé-
seket meg nem kötik.

Vannak egyes telepek sztrájk-
nyosán, ahol helyi ékek vannak a
sztrájkra, sőt vannak helyek, ahol
már be is sztrájkoltak a bányá-
szo, s reméljük, hogy elvárjuk, hogy
ezeken a helyeken egyetlen egy
magyar ember sem fog sztrájkot
vételezni; de a szerződés
lejárta miatt ne legyen sehol
munkaszünet.

A puhaszenesek a megállapo-
dást már megkötötték, de az
egyes kerületekben részletesen
csak ezután tárgyalnak majd,
még pedig a megkötött new yorki
egyezmény alapján; az antracitosok
újra felvetik a tanácskozás foná-
lát és mind a jel arra mutat, hogy
az egyezséget ők is megkötik rü-
videsen. Alább közöljük a bitumi-
nos széntlerakók bányászainak
újabb megállapodását, amelynek
alapján az egyes kerületek a szer-
ződések kötik majd meg:

A következő szerződést kötöt-
ték 1916 március 9-én a bányá-
szo és bányatársaságok képvisé-
lei, amelyek alapját fogják ké-
pezni az év április elsőjétől a mun-
kabéreknél Nyugat-Pennsylvania,
Ohio, Illinois és Indiana államok-
ban a következők két évre:

1. Mindenütt mine-run rend-
szer legyen, azaz vegyes mérés,
kivéve Indiana állam Bloock Coal
kerületében, ahol a régi screen
rendszer maradjon, s ahol a pik munka
ára tónánként 4 centtel emel-
tetik.

2. A pik munka ára Nyugat-
Pennsylvania alacsony szeneiben
67½ cent lesz, Kelet-Ohioban, a
Hocking, a Cambridge és az Am-
sterdam-Bergholz kerületekben
ugyanesak 67½ cent lesz tónán-
ként; Ohio állam többi részében
három centtel emelik a mostani
árakat tónánként, ha csak az
egyes kerületek vagy pászok mun-
kási és munkaadói nem kötnek
egymással másfajta megállapo-
dást, Indianában és Illinois állam
Danville kerületeiben a szénért
ezentel tónánként (pik munka
után) 64 centet fognak fizetni.

3. Masina után Pennsylvania
alacsony szeneiben 50 centet fog-
nak tónánként fizetni, Ohioban

Ki tud Kesler Mihályról?

Felkéretnek azok a bányászok,
akik tudnak valamit az 1915. ápr-
ilis 13-án, baleset folytán elhalt
Kesler Mihályról, az ő illetéségi
helyéről vagy rokonairól, szíves-
kedjenek írni a charlestoni magy-
konzulnak. Kesler Mihály a Hous-
ton Coal Co.-nál dolgozott és mun-
kája közben érte a halálos szeren-
csét. Nagy szívséget tesz
szegény meghalt bányásznak hoz-
zájáróknak, aki hirt ad, irjanak
az alábbi címre: Austro-Hun-
garian Vice-Consulate, Charleston,
W. Va.

TESTVÉREIM: BESZÉLGESSÜNK

A MUNKÁS BECSÜLET

Jón a próba testvéreim, hogy kik találtatnak majd igaznak, köz-
tünk. Április elsőjén itt is, ott is lesznek a csákányt és bár általános
sztrájk nem lesz az évben, akad majd elég bányászlé, ahol a munkások
az utolsó Jeggverhez fognak folyamodni.

Ahol sztrájkba lépnek, ahol sorsuk javulásáért nyílt harcba száll-
nak a bányászok, akad-e majd közületek egy is, magyar testvéreim, aki
árvól lesz?

Lesz-e olyan magyar ember, aki letér a becsületes utról, aki eladja
a saját munkástestvéreit, aki sztrájkot tör?

Jól ismerem a szegény ember sorsát! Tudom, hogy sztrájk ide,
sztrájk oda, a gyermekeknek kenyeret kell adni, tudom, hogy nagy, em-
berfeletti áldozat hónapokig munka nélkül élni, és — bevalom — meg-
értém én azokat a szegény embereket, akik más időkben sztrájkot törnek
mentek.

Belátok azoknak a szomorú embereknek a gyöngye lélkébe, akik né-
ha-néha elsőhajítják, hogy milyen nehéz is a becsületes embernek a sorsa.

De hát a becsületes ember sorsa nem nehéz-e? A becsületesnek olyan
vagy, amit magunk nem láthatunk, amit csak azok látnak rajtunk,
akik a szemekbe néznek, s mi magunk csak akkor tudjuk, hogy meny-
nyit ér az — mikor elcsúszlik.

Kérdézetek meg azokat, akik lesülött szemekkel sompolyognak el
az ismerősök mellett, akik szemérmelen daccal már a fejüket is fel me-
rik emelni, s nem tudnak pirulni; ők tudják csak, hogy milyen is hát a
becsületes ember sorsa.

Néha a lopás sem becsületesség, testvéreim. Ki szólna meg azt az
embert, aki — mondjuk — az éhes anyjának, vagy az éhes gyermeke
részére kényszerül lopni?

Néha talán még az árulása is talál az áruló mentéséért, néha bosszu-
ból, elcukalságból, néha az éhség kényszerítettségéből vetemedik
valaki az árulásra, de jaj azoknak, akik csak a több dollár kedvéért lesz-
nek becsületesek!

Szászszentgyörgyi azoknak, akik nincsenek rákényszerítve, akik másép-
pen is élhetnének, s mégis eladják a munkástestvéreiket!

Valamikor más viszonyok voltak! Valamikor dolgoztak már sztrájk
időben is itt-ott a magyar bányászok, mert az utolsó rongy is leszakadt
már róluk, valamikor az amerikai munkások nem küzdöttek egy sorban
a becsületes munkásokkal, és ezeknek a sztrájkotörőknél talán van
mentésük.

De aki most is sztrájkot törre vetemedik, aki ezekben a jó munka-
időkben is eleszi majd a kenyeret a becsületesen küzdő munkás elől, az
tapasztalni fogja, annak tapasztalni kell majd, hogy milyen is a becs-
ületesség utja.

Testvéreim! Vannak tudom, olyanok közületek, akiknek rosszul megy
a sorsa! Sok van olyan közületek, akiknek a családja odahaza a háború
fergetegében éhezve várja az amerikai dollárokat, akad olyan is sok, a
kiknek betegség vagy más csapás van a családjában és akiknek rettene-
tes nagy áldozat lesz, ha sztrájkba lépnek.

En nem akarlak titeket sztrájkba szólítani. En nekem ez sem nem
hivatásom, sem nem kötelességem. De ha a telepeten lakó többi mun-
kástestvérek ugy határoznak majd, hogy ehhez az utolsó Jeggverhez kell
nyulni, ne legyetek Ti a kerékkötők.

Akinek nincs módja, hogy sztrájkba álljon, akinek szüksége van
minden napi munkára most, az távozzék el a sztrájkoló telepről, menjen
más bányába, menjen a gyárakba; kapni most mindenfelé munkát, de
sztrájkotörő ne legyen közületek egy sem.

Vigyázzatok arra az egy kincsrre, magyar bányászok, ami a szegény-
ségünk dacára is megvan, de ami elveszhet, s amit akkor vissza nem sze-
rezhetünk, a becsületünk.

HIMLER MARTON.

MINE RUN SYSTEM

GYÓZ A MINE-RUN RENDSZER MINDENFELÉ. — A TISZTA
MÉRÉS IGAZSÁGTALANSÁGA.

Aki a bányászvezérek és bányá-
tulajdonosok tanácskozásait figyelemmel kísérte, azonnal átítá-
ta, hogy a legnehezebben a ve-
gyes mérés rendszerbe egyeznek
bele a bányatulajdonosok, mert az
vágott a legjobban a zsebükkbe.

A fizetésjavításba általánosság-
ban sokkal könnyebben bele egyez-
tek és csak a jelenlegi nagy szén
szükséglet és a bányászok egyen-
tetű eljárása bírta rá a társaságok
képviselőit, hogy ebben a fontos
kérdésben beadják a derekukat.

Akik valaha dolgoztak nyugat
Pennsylvania vagy Ohio többé-
kevésbé gázos bányáiban, azok
mind tisztában vannak vele, hogy
ahol a törvényeket szigorúan be-
tartották és kevésbé veszedelmes
robbantó anyagot használtak, ott
a bányászok eselődtek a screen-
rendszerrel, a rostált mérséssel.

A nem gyúlékony robbanó anyo-
gok sokkal erősebbek lévén a pu-
ha rostos anyagnál, apró dar-
abkáira röpítették a lelőtt sze-
net, úgy, hogy azok közt loconet
lámpával sem találhatott az em-
ber.

Vesztettek a bányatársaságok
is a "safety" törvény behozatalá-
val, de különösen sokat vesztek
a bányászok a mert társaságok
gyorsan segítették magukat. —
Rostálták a szén és csak a javá-
ért fizettek, amíg az apró szén ki-
esett a rostából, de kicsett a bá-
nyászok széttemtőljéből is.

Nagy győzelem a bányászok ré-
szére, a mine-run system általános
behozatala, különösen jó győze-
lem azért, mert tisztességes fize-
tést is vitat ki melléje.

A fájdalom a dologban csupán
az, hogy Indianában dolgozó bá-
nyászok, akik kivételesen szénben
és kivételesen helyzetben vannak,
ezentel nemhogy többet, hanem

FIZETÉS JAVÍTÁS

HOLDENBEN FELEMELIK A Bányászok FIZETÉSÉT. —
ÜZEMNAGYOBRITÁS LESZ, A SOK RENDELÉS KÖVETKE-
ZÉBEN.

A míg a keleti és közép államok
bányászai a sztrájkot és egyéb
munkaszünetekről rettegnek, ad-
dig a két Virginia bányászai a
legjobb nyárnak néznek eléje és
minden jel azt mutatja, hogy eb-
ben az évben állandó munka lesz
arra felé.

A nagyobb társaságok tisztá-
ban vannak a helyzettel és min-
dent elkövetnek, hogy az üzem
rendes folyásában megakadást ne
történjék, és minden intézkedé-
sükkel azon vannak, hogy maguk-
nak elegendő bányást biztosítsa-
nak.

Hirt adtuk már egy-két bánya-
társaság fizetésjavításáról, most
pedig azt tudatjuk velünk, hogy
West Virginia legnagyobb ma-
gyarlakta bányatelepe, Holden-
reult sorra, amennyiben az Island
Creek Coal Company április első-
jéről kezdve öt százalékkal maga-
sabb munkabéreket fog fizetni.

Holdenben most egész évre álan-
dó munkára van kilátás, mert
részben a fizetés javítása is ennek
közvetlen, részben pedig abból
is ez tetatik ki, hogy a nyolcas
számú bányájuknál új rendszeri,
modern tipplit építenek, meghe-
tős nagy költségekkel.

A társaság azt is elhatározta,
hogy összes bányáiban fűrészpé-
rendez be, amivel a bányászok
munkáját nagyon megkönnyítik
majd, s reméljük, hogy ezzel az
intézkedéssel nem fognak soká
késni.

Ennek a hírek nemcsak azért
örülünk, mert öt százalékkal töb-
bet fognak holdeni bányászaink
keresni, hanem azért is, mert a
társaság önkéntes fizetésemelés
határozottan a várható munka al-
kalmáról tesz tanúságot.

MAGYAR BANYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

214 East 13th Street, New York

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő HIMLER MARTON

Editor MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Egyesült Államokban egy évre \$1.00
Külföldre \$1.50

Subscriptions Rates:
In the United States \$1.00
Abroad \$1.50

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Kiadja: a Magyar Bányászlap Kiadóvállalat, R. T.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners Organ is Written for Miners, of Miners, by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 2, 1879.

A hirdetőik tisztessége

INTÉZKEDÉS AZ OLVASÓK VÉDELMEÉRE. — BARMIT RENDEL, HÍVATKOZZÉK A MAGYAR BANYÁSZLAPRA.

Számtalan esetben fordulnak hozzánk olvasóink, akiket a magyar lapokban hirdető cégek bementek, a mindig nagyobb azoknak a száma, akik az elvesztett pénz visszaszerzésére kérnek fel bennünket.

Egyetlen egy magyar újság sem vesz fel tudatos olyan hirdetőt, amely az olvasók becsapására van alapítva, de minden újság kiadójával megvárhatjuk, hogy gyakorlatlan közeli a legjobb hiszemben, a legnagyobb bitangok hirdetését, mert nem tudhatja senki előre, hogy kihez mi lakozik.

Mi mindig készséggel állunk olvasóink rendelkezésére és igyekszünk ilyen esetekben a pénzüket visszaszerezni, de gyakran nekünk nem sikerül a dolog, mert az elcsúszott, hogy mi köztünk hozzá, s hogy miért avatkozunk a más dolgába, mikor nem is a mi hirdetésünk révén történik a magyar nyaralás.

Hogy olvasóinkat minden esetben megvédelmesítsük a tisztességtelen hirdető ellen, arra kérünk mindenkit, hogy rendelésük alkalmával minden esetben hivatkozzanak a Magyar Bányászlapra és bármit kérnek, vesznek, vagy kérdenek a hirdetőinktől, mindig írják meg, hogy a Magyar Bányászlapból olvasták a hirdetését.

Ez az újság soha nem közöl kétes cégekkel hirdetést tudatosan és ha csak a legkisebb gyanu merül fel valamelyik becsapott hirdetés ellen, azt azonnal kiadjuk az újságunkból, mint ezt már nem egyszer meg is tettük, de nem lehet elég óvatosságnak lenniük és az olvasó egyenes érdeke, hogy mindig vigyázzon magára.

Ha a rendeléssel együtt azt is megírják, hogy a hirdetés a Magyar Bányászlapban olvasták, akkor nem felelhetik nekünk később, hogy nincs köztünk az esetleges becsapott magyar dolgozó, és minden ilyen esetben feltétlenül elégtételt bírnak szerezni az áldozatnak.

Olvasóink egyébként meggyőződhetek eddig is róla, hogy nagyon válogatjuk a hirdetéseinket, hogy sok-sok olyan magyar lapban hirdető cég van, amelynek a hirdetését mi nem közöljük, mert sokkal előbbre valóknak tartjuk olvasóink érdekeit és védelmezését, mint a hirdetésért járó összegért. Ha nagyobb dologról van szó, illetőleg nagyobb bevételről, akkor tanácsos előbb a lapozó irni, hogy bizonyos cégek megbízhatóak-e vagy sem, mert onnan mindig lelkiismeretes választ kaphat az illető.

Minden magyar lap vigyáz a hirdetések tisztességére, voltára, de minden mind vesz fáradságot arra, hogy az esetleg becsapott magyarokat a pénzét visszaszerezze, mi pedig mindig megkíséreljük azt és meg is tesszük a legtöbb esetben; ha pedig betartják olvasóink a kérésünket és a jövőben mindig

BANYATELEPEK HIREI.

McALPIN, W. VA. Farkas Ferenc testvér tudatja velünk, hogy itt most meglehetősen nagy a munka, mert csaknem minden nap dolgozik a bánya. A szén 4, 5 és 6 sukk között váltakozik. Lejárók mindenütt van, de vizes pláz alig van a telepen. Gáz nincs a bányákban, miért is szabad karbájd lámpával dolgoznak. A szénatartás ma 8 dollár havonta. A lakásokban villanyvillágítás van. A magyar bányászok nem igen tudnak megmaradni ezen a plázán, mert igen sok a lejárók és a veszélyes munka mellett még nem is fizetnek érte semmit. Farkas testvér nem igen ajánlja a helyet magyar testvéreknek.

GLOSTER, O. Egy bajársunk értesítése szerint itt igen szomorú a munkavizonyok, miután a bányák egyáltalán nem dolgoznak, Tizenöt hónapja várakoznak magyar testvéreink a munka megindulására, de eddig még hiába és nincs is rá kilátás, hogy rövidesen valami kedvező változás állna be. A hír beküldője óva inti a magyar bányászokat, hogy kerüljék el mostanában ezt a plázát. Ha a munka megindul, úgy azonnal értesítést küld.

E. VIVIAN, W. VA. Itt most meglehetősen jók a munkaviszo-

nyok, mert legtöbbnyire az egész hetet kidolgozzák. De arra ennek, keresni még sem nagyon lehet és így a hír beküldője nem ajánlja ezt a plázát a magyar bajársoknak.

WEBSTER, PA. Robán János testvér értesítése szerint ezen a helyen idáig még elég jól ment a munka, mert csaknem minden nap dolgozott a bánya. Az utóbbi időben ugyan már valamivel gyengébb lett a kereset, mert sokszor csak felpapokat dolgoztak. A banya sápos és a szén magassága hat—nyolc láb között váltakozik.

Víz elég gyakran találkozik, azonkívül gáz is meglehetősen, miért is zárt lámpával dolgoznak a legtöbb helyen és csak mintegy harmad részben használhatnak szabad karbájd lámpát. Lejárók is van a legtöbb plázán, melynek vastagsága 1/2—1 sukk között van. A szén részben masina vágja, melyet tonánként tíz méterrel 56 c-t fizetnek, míg pikk munka után ugyanezen tonánként 1 dollárt. Szerencsétlenség ritkán fordul elő és a munkásokkal is meglehetősen jól bántak. Az élelmiszerek meglehetősen drágák, házat pedig egyáltalán nem lehet kapni olyan sok az ember. Robán testvér a helyet ajánlja, de egyelőre nem ajánlja, mert új munkásokat nem vesznek fel.

SULLIVAN, IND. A munka ott, mint Földi István testvér írja, elég jól megy, minden nap dolgoznak. Április elseje azonban itt van

és még ma sem tudjuk, hogy a jövő mit hoz.

BROUGHTON, PA. A munka ott nem megy jól, hetenként alig dolgoznak két napon az emberek, különösen a Horning-bányában. A bányászokkal sem bántak valami nagyon emberségesen és nem sokat törődnek a munkásokkal. Nemrégiben leszakadt a gees (felvonó) és tíz ember szenvedett kisebb-nagyobb sérülést. Beszállított a súlyosabban sérülteket a kórházba, de a társaság nem törődik velük túlságosan.

BAXTER, W. VA. Azt írják onnan, hogy a munka nem a legfényesebben megy. Hetenként négy-öt napot dolgoznak ugyan, de kárókat nem igen kapnak, úgy hogy keresni nem nagyon lehet most a plázán.

GRANTTOWN, V. WA. Azt írják onnan, hogy a munka meglehetősen megy, s jó magyar bányászok szívesen adnak jó plázát.

DANTA, VA. Azt írja onnan egy magyar bányász, hogy dolgoznak rendesen, de panasza is akad elég. Alultól a motorosok és drájerok részrehajlók a káró kiosztásban és ittallal kell őket megvesztegetni. (Nem hiszünk, hogy erről a társaság vezetőségének tudomása lehetne és fel fogjuk rá a figyelmüket hívti.)

MYRA, PA. Azt írja onnan az egyik bajársunk, hogy a munka jól megy, hat napot dolgoznak, ha rendesen kapják a vasuti kocsikat. Szépos bányában három-négy sukk magas szén van; gázt, vizet vagy lejárókat nem találunk. Pikk után vegyes mértékkel 72 centet fizetnek tonánként a szénért. Az emberekkel meglehetősen bántak, de az élelmiszer és lakás drágák. A banya nem sokára teljesen ki lesz aknáva.

FREDERICKTOWN, PA. Balog Lajos testvérünk tudatja velünk, hogy ott a munka jól megy, hetenként hat napot dolgoznak. A banya egyenes, a szén magassága 6—7 láb magas; gáz és víz akad némely helyen, de a vizet kizsivattyúzzák. Villany lámpával dolgoznak. Lejárók csak kevés van. A szénatartás ma 8 dollár havonta. A lakásokban villanyvillágítás van. A magyar bányászok nem igen tudnak megmaradni ezen a plázán, mert igen sok a lejárók és a veszélyes munka mellett még nem is fizetnek érte semmit. Farkas testvér nem igen ajánlja a helyet magyar testvéreknek.

EXPEDIT, PA. A sztrájk még mindig tart, a munkások tartásáért magukat a plázától, mert csak sztrájkértörőket vesznek fel.

Az Édesanyjának,

a feleségének vagy a legkedvesebb hozzátartozójának

Sajátkezű aláírásával

kapja ezentúl mindenki a hivatalos postai értesítést, hogy pénzküldeménye haza érkezett.

EZ A VILÁG LEGRIZTOSABB PÉNZKÜLDÉSE.

100 korona \$13

Küldje pénzt Amerika legnagyobb magyar pénzküldőjével.

Németh János

volt császári és királyi ügynök

395 BROADWAY,

NEW YORK

Nézze meg mi van a "NAGYSÁGOS UR" alatt.

A-B-C

Megjelent a magyar ABECES könyve a Magyar Bányászlap kiadásában s 25 cent beküldése ellenében szívesen küldünk abból bárkinek az Egyesült Államokba.

A könyv az eredeti hazai Singer és Wolfner kiadás fényképezett másolata, amely a legjobb magyar abécés könyveknek van elismerve. KÜLDJÖN BE 25 CENTET ÉS BÉRMENŦVE KÜLDJÜK AZ ABECES KÖNYVET.

Magyar Bányászlap,

214 E. 13 STREET,

NEW YORK, N. Y.

Nagybani árusítással NYITRAY EMIL biztatott meg. Vízszelők, iskolák, egyházak stb. forduljanak egyenesen erre a címre: EMIL NYITRAY, 77 FIRST AVENUE, NEW YORK

Security Trust Company

1145 Market Street

Wheeling, W. Va.

ALAPÍTÓKE ÉS FELESLEG \$500,000.00

Pénzt küldünk az óházába a legelőször napi ártóljan szerint, teljes felelősség mellett. Mielőtt pénzt küldene haza, kérjen tőlünk árjegyzéket.

TAKARÉK BETÉTEKRE 4% KAMATOT FIZETÜNK, PÉNZT VISSZA FIZETÜNK FELMONDÁS NÁLKUL.

Leveleit címezze magyarul erre a címre:

SECURITY TRUST COMPANY

1145 Market Street,

Wheeling, W. Va.

Első - Második Nemzeti Bank Pittsburghban

Alapított 1852-ben.

Alapítók és felesleg: \$5,000,000.00

100 koronát \$13.00

küld most az ó-hazába teljes felelősség mellett

EZER KORONÁN FELÜLI KÜLDMÉNYEKNEL KEDVEZMANYES ÁR. — RESZLETES ÁRJEGY. ZEKÁRT IRJÁNAK.

The First Second National Bank

FIFTH AVE. & WOOD STREET SARKAN.

P. O. BOX 1235

PITTSBURGH, PA.



Saját épületünk

KISS EMIL
133 Second Ave., New York

Barátságot kérek.

Meleg köszönettel köszöntöm a magyar bányászokat és örömmel jelen-tem be, hogy ezen a helyen állandóan találkozik fogunk egymással, amíg a bányászok is így akarják.

Tudják rólam, hogy ki vagyok, régi ismerősei vagynak egymásnak és az amerikai magyarok éppen úgy tudják, hogy Kis Emil egy new yorki magyar bankár, mint ahogy én tudom, hogy egy millió honfitársam, egy millió magyar testvérem el szana-szejél ebben az országban, akik mindannyian nehéz munkát keresnek a mindennapi kenyert, és akik csak egy elhagyatva érzik magukat idegenben, mint jómagam.

Ez a mi ismerettségünk azonban engem nem elégít ki, én a magyaroknak nemcsak az ismerettség, hanem a barátságot is megkívántam, mert a hozzám érkező sok-sok ezer magyar levelelől azt érezte ki a lelkem, hogy nagyon sok igaz, őszinte jóbarátot találhat az ember, a nehezen dolgozó magyar munkások közt.

Én nem csűröm-csavatom a dolgot, nem újságoként akarok írni, hanem megmondom őszintén, hogy mit kérek, hogy miért jövek önökhez, jó magyar bányászok, hogy a szívüket alomra megnyerjem, hogy a barátságukat szeretném megszerezni és azt is megmondom, hogy mit adnék esetbe.

A magam barátságát! Igaz, tiszta barátságot, amilyen csak egyik idegenben bujdosó magyar érezhet a másik magyar iránt.

Ültemben vagyok ugyan, de első sorban hazája-hagyott vándor magyar vagyok én is; világ az én lelkem is a hozzám hasonló, a volam egy fajta, és én magyarságom kőse, az én szívem is együtt ver az én milliónyi amerikai magyar szívvel, együtt féltjük most a mi szűz hazánkat, együtt járja minden hazavágyó gondolatunk a hősi küzdelmek dicsőleges harcmesejét, az elezt hazavédő testvérek vérvörös szent sírait.

Mindig azt olvastam ebből az újságból, hogy a magyar bányászok szeretik egymást, hogy testvérei egymásnak, miért ne fogadnának hát be engem is ebbe a testvéri táborba, legalább jó barátak.

Miért ne találkoznék mi itt ezen a helyen minden héten, miért ne mondánék el egymásnak kölcsönösen, hogy mi bajunk van?

Miért ne írni én meg, bányászbarátom, hogy ha bánta van, ha baja van, ha baráti tanácsra, vagy baráti szolgálatra van szüksége?

És miért ne hallgatna meg amit én mondok itt el a közös dolgainkról, az elhagyott hazáról, arról az új világról és a mi itteni küzdelmeinkről? Engedjék meg nekem, hogy felkeressem minden héten a maguk táborát, hogy elcsilljón a lelkem ezekben a sorokban legalább egyszer minden héten, a maguk szövegeire, a burdos házába, hogy ott beszéljek maguknak mindenféle érdekes dolgokról, és arra kérem önöket, hogy ezt a rovatot úgy tekinték, úgy olvassák, mintha szemtől-szembe állnának egymással.

Én nem tagadom, hogy hasznomra lenne az Önök társasága, az Önök barátsága. Megtanulom majd a bányászembert sorát, a maguk minden baját és meggyűvással álomlom itt hat napon át minden héten az amerikai magyarságot, ha azt tudom, hogy hetenként legalább egyszer ezen helyen önökkel érintkezhetek közvetlenül, ha tudom, hogy egy pár ezer magyar testvérem magyar barátom van, akik erős, acélmarku kézszorításukkal nekem is erőt adnak az én munkáimhoz.

Jobban elviselem én is a kivándorolt magyar ember minden keserűségét, ha érzem majd, hogy nem egyedül küzdök, ha velem tudom az én ezernyi jóbarátomat, akik mindannyian osztomnak a sorsomban, akikkel válllvetve, egymást támogatva éljük itt napjainkat.

Önöknek is hasznom lesz a találkozáseimkből, a barátságunkból. Amíg ezen a helyen érintkezünk egymással, addig mindig baráti színtességgel tárom fel a helyzetünket, s tizenöt év küzdelmeink minden tanulságát megírom önöknek.

As amerikai magyar üzletemberek, különösen ha nagy üzletnek az előre kerülnek, nagyon-nagyon sok tapasztalatot szereznek és minden magyar barátomnak érdemes lesz megismerni az én küzdelmes munkám minden tanulságát.

Addig is, amíg a jövő héten ezen a helyen újra találkozunk, köszöntöm az én bányász barátaimat és arra kérek mindenkit, akinek tetszik ez az új barátság, hogy írjon nekem, ha valami mondani valója, ha valami baja, ha valami panasza van, mert a jóbarát segít a jóbarát; és én érdemes akarok lenni a, a kérges kezi, becsületes magyar munkások igaz barátságára.

2 Regény az amerikai magyar bányászvilágból

A BANYÁSZ LÁNYA

A Magyar Bányászlap számára írta
- EGY ÖREG BANYÁSZ -

XI.

"Édes kedves apám..." Így kezdődött a Rózi levele, amelyet az ő szomoru eljegyzése éjjelén írt Haraszti Sándornak, miután verecsé sirta már a két szép szemét s miután hajnal tájban meghallotta, hogy miért ment világgá Csopak András.

Igy kezdődött a szerelmes lány levele az édes apjához, aki nem jart el vele szemben ósintén, mert egy szóval sem említette neki, hogy Csopak András megkérte az ő kezét.

"Ne haragudjék én rá, kedves apám, amint én sem haragossom magára, pedig talán mindkettőnknek volna okunk a haragra. Magának, amiért én már messze járok Lincolnville-től, mire apám ezt a levelet a kezébe kapja, nekem meg azért, mert megkímélte volna magát is, engem is ettől a kellemetlenségtől. Csak meg kellett volna mondania nekem, hogy lányom a Csopak András megkérte a kezét. Ha édes apám ezt megtette volna, amint illik, akkor én a nyakába ugrottam volna örömszenben és nem a Dumcsa fiával lett volna ma én eljegyzésem, hanem a Csopak Andrásal, akinek szeretek. De hát ami megtörtént, az megtörtént, jó hogy tovább nem mentünk bolondjában. Itt hagrom a drága jeggyűrűt a fű szélén, akiket kérjen meg, hogy ne haragudjanak rám, nem tehetek én róla, ami történt. Maguk csinálták, öregek, az egész, az én megkérdezőm nélkül. Én elmelegem New Yorkba szerencsét próbálni. Ne féljen édes apám, nem hozok sejtést a fejére. Tudok vigyázni magamra, meg aztán isten segédével csak megtalálom abban a nagy városban a szivem páráját, az Andrást és akkor édes apám is a lakodalomra. Istén velünk, jó egészséget, minden jól kíván szerető leánya Rózi!"

Igy szólt a levél, mire elkészült vele Rózi. Betette egy borítékba, ráírta az édes apja nevét, aztán odatette a saját szobájában az asztalka középre, jó feltűnő helyre. Ha majd keresik, akkor bejönnek a szobájába és meglik a levele. Mert hiszen felütnék majd reggel mindjárt az ő távollétére. Becsomagolta ezek után Rózi a kis holmiját szépen az utazó táskájába, megcsinálta, hogy mennyi pénze van, kisét ijtett rázogatta a fejét, mert nem sok volt, aztán indult lábujjhegyen, lassan a lépcsőn lefelé a sétányra.

Korom setét éjszaka volt még, hajnali négy óra felé járt az idő.

Alulról, a lépcső aljáról, hortyogás hallatszott fel. Ott aludtak a cigányok a folyosón. Rózi alig mert lépi, félt, hogy akármelyik léptével felkelti a cigányokat, de szerencsén kiért a konyhába, homnan a hátsó ajtón át az udvarra s ahonnan már szabad volt az út.

Félve, sietve lépegetett a vasút felé. Nem tudta, hogy mikor megy a new yorki vonat, de remélte, hogy előbb, mint a Dumcsa házban felébrednek és észreveszik az ő szökését.

Jó darabig ment már, amikor a kompánia rendőre jött vele szemben. Szinte elakadt a lélekzete Rózinak, úgy megijedt. Még megállította a rendőrt, hogy hová megyen ilyen késő éjszaka.

— Good morning, — szólt a rendőrt, hogy összalálkózzon Rózival.

— Good morning, — felelt Rózi szépegye.

— Jó less sietne, kiasszony — folytatta a rendőrt — bizonyosan a new yorki vonatra igyekszik, az pedig egy negyed óra múlva itt lesz.

Rózi csak sejtette, hogy ilyesmit mond a rendőrt és boldogan lélekelt fel, s mint a rend szigorú, de ostoba őre tovább ballagott, ő pedig aszaporán szedte a lábait a vasút irányában.

Az utolsó pillanatban érkezett oda. — Csak éppen annyi ideje volt, hogy megváltotta a jegyet és felugorhatott a vonatra. A következő percben már megindult a vonat a kis falusi állomásról a nagy New York felé.

Izgatóttan, hanem azért mégis valami sejtésem boldogsággal a szívében ült ott a teli vasuti kocsiában Rózi és abban a percben nem is gondolt arra, hogy mi minden érhet egy magafajta fiatal, szép és tapasztalatlan, zöld leányt az amerikai világvárosban, sem arra, hogy mit fog ehhez szólni az ő édes apja, akit ő olyan nagyon szeretett. Minden gondolata csak az volt, hogy meg szabadul a bolondjában ráérőszakot jogvesztől, a Dumcsa fiutól és hogy így van reménye megtalálni Csopak Andrást és azzal kelni egybe.

Arra nem is gondolt, hogy valami nagy város ám az a New York és sok minden történhet vele addig, míg csakugyan összalálkózik az ő szíve választottjával, Andrással.

Valami lassu, olcsó vonat volt az, a

melyre Rózi felkapaszkodhatott ott a lincolnevillei vasuti állomáson. S ahogy a vonat lassan, lassan dőcögött, Rózi kis szíve mindjobban megtelt keserűséggel. Kezdte már érezni, hogy kint van a nagy világban, elhagyta az apját, megszökött az apja oldalára mellől, mert olyanhoz akarta adni az apja, akit ő nem szeret. S most megy az után, akit ő szeret, de akiről azt se tudja, hogy hol lelheti.

Egyedüli reménye, minden bizalma abban volt, hogy amint New Yorkba érkezik, azonnal felkeresi azt a derék Mr. Smith-et, a magyar ruhagyárt, aki úgy is hívta, hogy foglaljon el az ő gyárában valami könnyű munkát, mint modell, olyan lány, a kinek a természet szabta a ruhákat, akin próbálják a vevők előtt a kész ruhát.

Ez jó less neki, nemcsak addig, amíg meglik valahogyan Andrást és hozzá megy feleségül, hanem még azután is. Majd csak akad abban a nagy városban valami munka András részére is, aztán könnyebben megélhetnek majd, ha ő is keres a férje mellett.

Előkeresgélte Rózi a kis holmijából azt a divatlapot, amelyet Mr. Smith utána küldött Lincolnevillebe. Hamar megtalálta a címet: 555 Fifth Avenue. Elhatározta, magában, hogy egyenesen odamegy a vasutól, legalább less mindjárt munkája. S az a derék Mr. Smith talán segíteni fog neki még abban is, hogy megtalálja az Andrást.

Késő délután volt, hogy berobogott a vonat New Yorkba a Pennsylvánia állomás hatalmas csarnokába. Rózinak elállt a szeme szíve, a nagy sürgős-forgás láttára. Valósággal megijedt. Hogyan jut ő most el ahhoz a Mr. Smithhez. Hiszen jóformán kérdőjelekedni se tud, annyira nem ismeri ki magát. Hogy a vasuti jegyét megváltotta, maradt még Rózinak kegy ő dolláros, meg két darab egy dolláros, azt gondolta hát magában, hogy már csak bérrel egy kocsit és azzal megy el a Mr. Smith házához.

Nem tudta, hogy merre van a pályaház amaz oldalán, amely mellett állanak a kocsik, kiment a tömegbe, sietésben már, elindult a piszkos Hetedik Avenue-n kezében az utazó táskájával, félve nézett körül, hogy nem lát-e valami alkalmatosságot, a melyen elfuthatna oda, ahová szándékozik.

De nem látott. Csupa automobil jött arra s azokba ő nem mert belépni, mert el se tudta képzelni, hogy mit kell azoknak fizetni New Yorkban. Úgy ottan, lovas ko-

csi is, de azok meg olyan furcsák voltak, hátul volt a bakjuk, hozzá igen magasán s a kocsihoz magas kúrtó kalap volt. Mit csináljon, mit csináljon. Ha legalább tudta volna, hogy messze van-e az a 555 Fifth Avenue, de fogalma se volt New Yorkban az utcákról. Végre is az jutott az eszébe, ami az ilyen körülmények között igazán a legokosabb. Odament egy rendőrhöz, amikor már ment egy jó darabot csak úgy vak-tában és megmutatta a rendőrt a címet, jó kedvében nézte végig a szép vidéki leányt, aztán látva, hogy valami izletházat keres a Fifth Avenue-n, ahová bátran elengedheti, kézzel-lábbal magyarázta Rózinak, hogy merre menjen, mivel hogy véletlenül úgy is jó irányban ment eddig is és nem messze volt az a ház különben sem.

Rózi ekkor már a 34-ik utcában volt s ment a Fifth Avenue felé. Értelmes leány volt, egészen megnyugodott tehát, azt gondolva, hogy megyen most egy darabot abban az irányban, amelyet a rendőrt mutatott neki, aztán újra megkérdez egy rendőrt egészen addig, amíg oda nem jut ahhoz a házhoz, ahol Mr. Smith gyára van.

Igy ment egy pár blokkot, nem is sejtve, hogy már a vonattól kiseri észrevétlenül egy fiatal ember, aki nagyon jól látta, hogy Rózi zavarban van, nem tudja a járást és a rendőrtől kért utbiztatást.

Elérkezett Rózi a Waldorf Astoria Hotelhez, amely abban az utcában a Fifth Avenue sarkán van. Óriás ott a forgalom. Egyike az a pont New York legforgalmasabb utca kereszteléseinek. Rózival valószínűleg szédült a világ az óriási zivajban, forgalomban. Egy percre meg kellett állnia s ekkor elővette megint a Mr. Smith címét, hogy megmutassa annak a rendőrt, aki ott állott az utca közepén. Am ebből a pillanattól barátságosan mosolygott rá a fiatal ember, akiről eddig ő nem is tudta, hogy követi őt a valamit szolt hozzá angolul, amit ő persze nem értett meg. De a fiatal ember tovább mosolygott nagyon bátorítól, kivette gyengéden a Rózi kezéből a papírt, melyen a Mr. Smith címe volt és nyilvántalán azt mondhatta Rózinak, hogy csak jöjjön vele, ő majd elvezeti ahhoz a házhoz, itt van az a közelben. Rózi megértette, hogy ezt magyarázhatja neki a fiatal ember a boldogan kötve.

Hamarosan elkeveredtek ezután a nagy tömegből és betértek egy mellékutca. — Egy-két perc múlva már bent voltak egy

mellékutcaiban s egyszerre csak azt látta Rózi, hogy a fiatal ember becsenget egy előkelő külsejű kis házba, amelynek a kapuja be volt zárva, ablakai lefűggyönyözve.

Magához se tért még Rózi a meglepetéstől, amikor a barátságos ismeretlen fiatal ember előtt már kinyitott a kapu.

Az ifjú udvariasan előre engedte Rózi, aki csak annyit hallott s értett meg, hogy az ifjú valamit kérdézt az ajtó kinyitásától s abban a mondatban benne volt ez a szó, hogy "Mr. Smith". Bizonyosan azt kérdezhet, hogy ottthon van-e Mr. Smith. Gondolta magában Rózi... Az öreg asszony mosolygva ismételte, hogy Mr. Smith és intett a leánynak, hogy lépjen be. Rózi beljebb lépett, a kapu becsukódott melette s az ismeretlen ifjú nem jött be a házba. El se köszönt Rózitól, elment. Furcsák ezek az amerikaiak, gondolta Rózi, meg se várta, hogy megköszönjem a szíveségét. A barátságos öreg asszony felkínálta Rózi a második emeletre, ott kinyitott egy szobát, levette a lámpányal a kalapját, kabátját, egy párszor mosolygva motyogta, hogy Mr. Smith, Mr. Smith, aztán kiment s egyedül hagyta a leányt, aki nem furcsa volt ez az egész dolog, de azt hitte magában, hogy ez a Mr. Smith háza és mindjárt jön is Mr. Smith.

Az idő múlt azonban és a Mr. Smith csak nem jött.

Rózi kezdett nyugtalankodni. Mi lehet ez. Mit jelenten ez.

El múlt már egy félóra is, semmi nem. Kezdett félni. Hol késhetik Mr. Smith. — Felkelt a székéről, amelyen ült, odament az ajtóhoz és félve, szépegye próbálta kinyitni.

Be volt csukva.

Rettenetes.

Egy perccel aztán tisztában volt szegény leány, hogy havá jutott. Egy perccel aztán rájött most már arra a kétségbeesítő tudatra, hogy nem a Mr. Smith lakik abban a házban. Hogy ő valami lélekufár leánykereskedő házba jutott.

Kétségbeesetten varto az ajtót, de hiába. Semmi válasz, semmi nem.

Oda rohant az ablakhoz, az egy setét hátsó udvarra nyílt.

Visse rohant az ajtóhoz, ki akarta feszíteni, hiába. Végre ájtultan, a rémületől eszméletét veszítve zuhant a puha szőnyeggel borított padlára.

(Folytatása következik.)

Magunkról -- magunknak

Ebben a rovatban hétről-hétre a magyar bányászoknak adjuk a szót, olyan megbeszélések és levelek közzétételére, amik a mi mesterségünkkel foglalkoznak. Minden bányásztörvény levélét szívesen látnak és szívesen közöljük is, ha mindnyájunkat érdeklő bányász dolgokról ír. Szerk.

A MI KIVÁNSÁGUNK.

Tisztelt Szerkesztő Testvér! Kedves Bajtársak!

A mi Magyar Bányászlapunk március 2-ik számában rendkívül érdekes cikk jelent meg, amelyben a Szerkesztő Úr a mi óhazai jövőnk sorsunkkal foglalkozik, s ami mindnyájunkat nagyon közelről érdekel.

A Szerkesztő urnak az a terve,

hogy az itt tanult bányászok részére papírukat otthoni elismerését kéri, nagyon szép és üdvözlő dolog, csak hogy néhéz egy kicsit annak kivétel.

A hazai bányászok ismerik a nehézségeket, tudják, hogy otthon a bányászmunka nagyon sokban eltér az itteni munkától, különösen pedig eltér abban, hogy sok oldalú, hogy olyasvalamit is tudni kell, amit soha nem csinál egy amerikai magyar bányász. Hogy egyebet ne említsék, ott vannak a famunkák, amik pedig itt egyáltalán nem fordulnak elő.

Mégis úgy hiszem, hogy ez a gyönyörű terv egy kis jó akarat-tal kivihető lenne, a következő módon:

Tudvalevőleg otthon mindig két, esetleg három bányász dolgozik együtt, megtehetnék tehát, hogy minden Amerikában tanult és itt papírhoz jutott bányászt egy-két óhazai emberhez tennék bizonyos időre és mondjuk egy évi együtt való dolgozás után követelnék meg tőlük a vizsgát.

Ez alatt az egy év alatt a különlegesebb munkát elvégezve az óhazai bányász, de megtanulná azt a hazaierő amerikai bajtárs is. Ha a Szerkesztő ur is így gondolja, tessék talán ilyenképpen csinálni a felterjesztést az illetékes hazai körökhez.

Isten velünk, maradok testvéri szeretettel
Powhatan, 1916 március 3-án.
Sütő György, magyar bányász.

Sütő György levélét köszönettel vettük és ötletet annyira helyesnek és józannak tartjuk, hogy a kormányhoz terjesztendő memorandumunkba azt bele fogjuk venni. Ebben az ügyben különben több levelet is kaptunk és sorban valamennyit közölünk fogjuk. Olyan fontos dolog ez, hogy mindnyájunknak, kik haza készülnek, foglalkozni kellene vele és mindenkinek hozzá kellene szólni, de különösen azoknak, akik otthon is bányászok voltak.

Szerk.

BROWNVILLE, PA.

telepen lapunkat Molnár István testvér képviseli, joga van előlépteti pénzek felvételére.

MORRIS FORST CO.-nál

kapja a LEGJOBB ITALOKAT

Amerikában.

Cor. Smithfield and Second Ave.

PITTSBURGH, PA.

Pénzküldés Magyarországra.

A háború nagy nyomort okoz és a pénz érzékes. — Mi haza-küldjük pénzt az Ön hozzátartozói részére az alábbi bankok bármelyikéhez:

NEMET NEMZETI BANK
CS. ÉS KÖL. HITELBANK
Magyar Levelezőtárs és Pénzügyi BANK
PÉNTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
CSÉNI LÉSZÁMÍTÓLÓ BANK
és más bankok által a legtöbb magyar városban.

Quarter Savings Bank

KULFÖLDI OSZTÁLYA

MARKET and 16th STREET, WHEELING, W. VA.



Az óhazából most érkezett

Postatakarékpénztári könyvek és hazai nyugták ezrei bizonyítják, hogy

KISS EMIL

a magyarok bankárja

a háborúban éppen oly biztosan küldi a magyarok pénzét, mint béke idején

Forduljon hozzá bizalommal

KISS EMIL, a magyarok bankárja

133 Second Ave. New York.

HALÁLOZÁS.

Bertle József, Mohawk, Mich. bányásztörvényre neje a vesz-prémiumgyei bakonyasszénkirályi illetőségű Ledeczky Erzsébet, március 12-én 43 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 16-án volt a környékbeliek nagy rész véte mellett a calumeti temetőben. Férjén kívül 4 gyermeke és számos jóbarátja siratja a derék asszony korai halálát.

LEÜTÖTTE A SZÉN.

Homa György testvér írja Asceolla Mills, Pa.-ból, hogy Stanka János testvérünkre az ottani bányában rúghant a szén és eltört a lábát. Stanka Jánost beállították a Phillipsburg kórházba, ahol már valamivel jobban érzi magát. A szerencsétlenül járt testvér begyógyul, nagykeskusi illetőségű és a bányászok igen szeretik, mert derék ember és jó munkás volt.

OLASZ TÁBOROK PÁRBÁJRA HÍVOTT EGY KAPLÁRT.

Spirgardi olasz tábornok — volt hadügyminiszter — párvádaira hívta ki Bonito Mussolini kaplárt. A kihívott a háború kitöréséig az olasz szocialista párt orgánusaként az "Avanti"-nak volt a szerkesztője. Később — mert igaztatlanság a háború mellett — a szocialista párt kívánságára távoznia kellett az "Avanti" éléről. Ekkor angol és francia pénzzel polgári lapot alapított. Amint Olaszország beavatkozott a háborúba, önkéntesként belépett az alpesi ezredbe és rövidesen kaplári rangot kapott. Spirgardi tábornok azért hívta párbájjra, mert Mussolini lapjában intrikálással és cenzúrával azszal valódtá, hogy egy hadtest parancsnokaként törekszik.

TEVÁN ANDRÁS ur lapunkat képviseli és fel van hatalmosva előfizetési és hirdetési díjak felvételére.

Beteg ember olvassa el "Az egészség utmutatója" című cikket. Saját érdekében teszi.

J. D. GROSS

A MAGYAROK PÉNZKÜLDŐJE

1930 South Broadway, St. Louis, Mo.

a bányászok pártfogását kéri

A magyar pénz ára

Utbaigazítás az amerikai magyarság számára

Mióta a háború kitört az amerikai magyarság állandóan a legnagyobb zavarban van a magyar pénz illetőleg, mert folyton változik annak az ára és aki pénz küld az öházába, soha nem tudhatja, hogy mit fizet azért a jövő héten.

A magyarokkal dolgozó és a magyar lapokban hirdető pénzküldők legnagyobb része az utbaigazításra a pénz árát, csak hogy mire az újabb kiér az olvasóhoz és a pénz beérkezik a bankhoz, addig is változik a magyar pénz ára.

Ezt a cizás helyzetet alapos tanulmány tárgyává tette New York város egyik legnagyobb és legtekintélyesebb bankja, a STATE BANK (ALLAMI BANK) és hosszas tanulmányozás és kísérletezés után sikerült megtalálni a legjobb, legpontosabb és legbiztosabb módszert a pénzküldés szabályozására.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) 26 éve áll fenn New York városában, és amerikaierte úgy ismerik, mint a világ egyik legnagyobb és legerősebb bankját. Azt szokták róla mondani, hogy "erős, mint Gibraltar sziklája" és ez a monda teljesen megfelel az igazságnak.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) alapítója nem kevesebb, mint KÉT MILLIÓ KÉT-SZÁZEZER DOLLAR, vagyis körülbelül TIZEN-ÖT MILLIO KORONA.

A STATE BANK (ALLAMI BANK) feltétlen megbízhatóságot és nagyságot semmi sem bizonyítja jobban, minthogy az Egyesült Államok postatakarékpénztára is ott tartja a pénzének egy részét, betéteit továbbá New York állam és New York városa is.

Semmi kétség, hogy a magyarok részére nagy előnnyel jár, ha a State Bankkal küldik a pénzt az öházába, mert hol van még egy magyar bank, vagy pénzintézet, amelynek az alapítója és betétállománya nem kevesebb, mint

230 millió korona

a mely a legfőbbes megbízhatók a State Bank nagyságának és megbízhatóságának.

Tud-e másik bank ilyen órási biztosítékot mutatni, mint ez a kétszázhusz millió korona?

Gyors pénzküldés

A mi rendszerünk mellett a leggyorsabban jut haza a pénz.

Küldeményeink megkapja az ÖHAZAI EREDETI POSTAI VEYÉNYT, melyből látható, hogy PÉNZET BEESLÉSEN és a legrövidebb idő alatt továbbítottuk.

Legolcsóbb pénzküldés

Pénzt hanküldjük azon legalacsonyabb árfolyam mellett, mit BARMELY BANK, vagy BANKÁR hirdet BARMELY MAGYAR LÁPBAN.

Okos ember meg tudja gondolni, hogy mennyivel előnyösebb, ha ilyen nagy pénzintézetel küld pénzt, amely nemcsak hirdeti, hogy JÓT-ALLÁS MELLETT küldi a pénzt az öházába, hanem rendelkezik 230 millió korona felett, amely biztosítéka a jóállásnak.

Hatalmas összeköttetésekkel keresztül vitte ez a bank, hogy teljes felelősség mellett adhat el hajójegyet olyanoknak, kik Európából akarunk ide utazni még a háború alatt és ebben az ügyben is szívesen adnak bárkinek felvilágosítást.

Nem hivatalozunk egyébre, minthogy 25 évvel ezelőtt a rendelkezésünkre álló tőke csak három millió korona volt, amely immár 230 millió ra emelkedett, amit becsültes, egyes és hűség müködszínkellet értünk el a közönségnél.

Küldetésünk, hogy a State Bank betéteinek a száma közel van a százezerhez.

A SAJÁT ERDEKEBEN KERÜNK MINDEN MAGYART, AKI PÉNZT KÜLD AZ ÖHAZÁBA, HOGY IRON HOZZANK ARJEGY-ZEKERT ÉS FELVILAGOSITÁST.

The State Bank

(ALLAMI BANK)

374-378 Grand Street,
52-54 Norfolk St., New York.

(Department M. B.)

A világháború.

MENEKÜLS AZ OROSZ HADSEREGEN KERESZTÜL.

A jó magyar honvéd diadalmas hőstettéről számol be egyik hivatalos német jelentés. Egy folyó, a Dinester, választja el a Galiciában farkasszemet néző ellenfeleket. Idáig egyik fél sem volt képes elfoglalni a szemközti parterődségeket, csupán egy ponton tudták megvetni a lábukat a folyam tulsó partján az osztrák-magyar csapatok, egy kis községek, melyet még az ősz folyamán hatalmas erődítésekkel láttak el. Az oroszok mindent elkövettek, hogy kiverjék állásukból a harcra vonulókba furakodott magyar csapatokat. Hat hónapig tartotta magát a kis védő sereg. A hat hónap minden napján egy-két dühöd, véres támadást kellett visszaverni a maroknyi honvédek ellen. Lassanként mindent elpusztítottak az ellenséges lövégek, az őszes védműveket, épületeket s végül fölbombartották a hátuk megett fekvő hidat s ezzel elvágták az egyetlen közlekedési utat a védőseereg és az osztrák-magyar derékhad között. Fel kellett adni a hátról vérel átátott idegen földet. A vár parancsnokának nem maradt más hátra, mint megadni magát seregével az oroszoknak vagy — "átvágni magát az orosz seregen" — egy visszakerülni a főseereghez. Ezt a hihetetlen merész utat választotta a vezér, mert bizott katonaságban nem esalatozott. Az oroszok elfoglalták az erődnek nevezett összelőtt romot s elfogták összesen 87 embert." Többet ér ez a szám a magyar dicsőségnek, mint egy-egy kisebb győzelem.

HATRASZORITJAK A NEMETEKET.

Napról-napra hevesebb lesz a küzdelem az orosz vonalon. Az orosz sereg félig-meddig már kiheverte a mult évi, tavaszi vereségeket s részben pótolta az elveszett emberanyagot, (ami náluk igen könnyen megy) másrészt összegyűjtött egy kis municiót, hálá az Egyesült Államok milliárdos győrsáinak. Így felkészülve rohanta meg egyszerre, a még mindig hatalmas orosz sereg a törököket, németeket és magyarokat. Óriási veszteségeket szenvedtek az oroszok az igaz, de náluk nem határoz az a pártíizer ember, van tartalék bőven. Igaz azonban az is, hogy a nagy áldozatoknak meg is van az eredményük, mert nemcsak a törökök voltak kénytelenek engedni a hatalmas nyomásnak, de egy a német, mint az osztrák-magyar harcra vonulási szászorult lassanként a támadók elől. Hindenburgnak és Mackensennek megrint össze kell szedni haditudományait, hogy ellen tudjanak állni a több száz mérőföldet kiterjedő általános rohamnak. Nagyban elősegíti egy a németek, mint az osztrák-magyarok védekezését az a sok újmód csodálatos erődítés és a modern fegyverek mindenféle fajta. Először jön a sáncok, mely vasbetonnal kibélelt földerősítés. Ezeket védik a szintén vasbetonból épült órházak és az acél őrtornyok. Egy a sáncok, mint az épületek el vannak látva gyorstüzérekkel, folyékony tüzérszörkel és bombavetőekkel. Az első sor katonaság fel van szerelve kápatókkal és bombákkal a mit a közelbe kerülő ellenséges csapatokra dobálnak, esetleg annak közelfekvő sáncárákba vetik be. Az árkok előtt vannak a földalatti tűzárkok, megtöltve nagyerejű robbanóanyagokkal. Ugyiszintén elől vannak a földalatti gáztartályok, melyek a legveszedelmesebb mérgek gázokkal vannak tele. Ha felrobbantják a tartályt, a kiömlő gázok pillan alatt megfojtják a közlegő ellenséges csapatokat. Ilyen bámulatos felszerelés mellett elég érthető a támadó orosz sereg nagy arányú vesztesége s ha győznek seregeink úgy a leginkább ennek és a katonák határt nem ismerő személyes bátorságának köszönhető.

MÉG EGY DRÁGAN ELFOGLALT ERŐD.

A német trónörökös nem akar beleyugrani a vezérei által javasolt lassu támadásokba, melyek gimnáziumi akaráj az értelmetlen, borzalmas tömeggyilkolást, s minduntalan újabb rohamra parancsolja seregét. Pihenés nélkül, liegve esőrtetnek előre a dalás német választott csapatok. Nem néznek hátra az elesettek után, mert a másik perc már az ő végtelenséget hozhatja s csak egy mód van az életben maradásra, elfoglalni az ellenséges erődítéseket. Idáig sikeresek voltak ezek a merő támadások. A bevehetetlennek hirdett francia erődítmények egymásután dőltek össze a német negyvenkettesek és az osztrák-magyar harminchék és felesleg rémes hatású lövegeitől. A törökök pedig kitérték harci lobogójukat a rohanó német harckocsikra. A franciáknak csak annyi vigaszuk maradt a vereségek és szászorozata után, hogy a németek vesztesége oly nagy volt, hogy az elfoglalt erődök nem érik meg az érte hozott áldozatokat. Gyenge vigasz, de ennyit nem szabad sajnálni a megvert ellenfelektől. Az elmúlt héten újlag elvesztették a franciák egy erődítést az ostromtól vár körül és egy pár megerősített sáncárcot. Az elfoglalt erőd nem jelentősége van, mert innét könnyű szerezni szétrombolhatja a német túzérés a Páris felé vezető vasutat, mely az erődöt már csak 4—5 kilométernyire fekszik.

NEM SZERELIK LE A HAJÓÁGYUKAT.

A tisztesség kedvéért nyújtotta át Angliában titlakozó jegyzékét az Egyesült Államok, melyben követeli a kereskedelmi hajók ágyuinak leszerelését. Németország ugyanis kijelentette, hogy kímélet nélkül elcsülyesztett minden ellenséges hajót, ha ágyu van a fedélzetén, nem törődve az utasok életével. Amerika viszont azt kérte a német kormánytól, hogy ne torpedózza meg várakozási idő megadása nélkül az olyan hajókat, mely ágyuit csak védekezésre használja és nem támadásra. Ez a követelés érthetetlennek látszik az első pillanathban, de akkor se igen lesz érthető, ha ezer esztendőig gondolkodik valaki felett, mert egy ágyúról nem lehet észrevenni, hogy azért támadni akar-e a kapitány vagy védekezni. Minthogy Németország nem akart engedni, Angliához fordult az Egyesült Államok kormánya és kérte a hajó ágyúk eltávolítását. Az angolok udvariasan értesítették Amerikát, hogy sajnálják, de ez az ő ügyük s másnak semmi köze hozzá.

BEENGEDIK-E ROOSEVELTET NEMETORSZÁGBA?

Amerika legnagyobb saájóhőse Roosevelt, aki részben köp-kódott idáig Németország felé, csak azért, hogy a részvegyék és esetleg ismét elnökjelölt lehessen, óhajta meglátogatni a németeket s tanulmányozni az ottani viszonyokat. Hogy nagyobb legyen a hűbő, előre megkérdette a német kormánytól, vajjon beengedik-e országba, tekintettel az ő németellenes viselt dolgaira. Nemokára megjött a válasz, hogy utazhatik nyugodtan a volt elnök ur, mert a németek nem haragszanak

az ő nyelvöltögetéseért, legfeljebb csak mulatnak rajta. Nem lesz semmi bántódása, de ne számíson katonabandás és zászlós fogadtatásra, mert őt nem a volt elnöknek tekintik, hanem csak egy egyszerű amerikai polgárnak.

BEVONULTAK A 18—47 ÉVES NEPPOLKELOK.

Nem csak a vereség kerül sok emberlebbe, hanem a győzelem is, ezt bizonyítja az osztrák-magyar hadügyminiszter kiadott rendelete, melyben behívja a már besorozott és kiképzett néppolkeket 18 és 47 évkor között. Reménykedtünk idáig, hogy a háború talán befejezését nyer, mielőtt kipusztul teljesen az otthoni férfi nép fiatalja is, a még otthon maradt egyetlen használható munkaerő. Ha már elvitték ezeket a fiatal gyerekeket is, valószínűleg rákerül a sor rövidesen a mágns és a milliomm csemetékre is, akik idáig a papájukra való tekintettel nagyobbbrést megszabadultak a háború élvezetétől.

NEMET SZOCIALISTÁK A TARTOS BEKEZT.

A béke fehér galambja már régóta kövályog a levegőben, minduntalan érkezik gazdátlan békehírek, de sajnos maga a béke még mindig késik. A német országgyűlési szocialista párt mindent elkövet a háború megszüntetése érdekében és egy a saját kormányát, mint a külföldi szocialista szervezeteket fel-szólította közreműködni a béke mielőbbi helyreállításában. Lehet, hogy célt érnek, lehet, hogy nem. Annyi azonban bizonyos, hogy Németországban van a legbecsületesebb alkotmányos szabadság. Mert más országban is vannak szocialista szervezetek, nagyobbak is, mint a németeké, még sem merre egyik sem felnyitni a száját a béke érdekében.

ROMÁNIAK ÜZLET KELL, NEM HÁBORÚ.

Nemrégiben az a hír volt elterjedve, hogy Románia megtámadja a Monarchiát s elveszi tőle Erdélyt. Addig rebesgették a támadást, míg most aztán valóra vált. Románia megrohanta a központi hatalmakat, de nem fegyverrel, mint Anglia szeretete volna, hanem élelmiszerekkel rogyásig megrakott vasuti kocsikkal s el is vesz tőlük valamit, de az nem Erdélyt, hanem szőpen csengő sárga csikók, körmei aranyak. Jó fizlet, nagy számú pénz kell a románoknak, nem veredek. Sokkal jobb a biztos haszon, mint a biztos vereség.

MEZES MADZAGOT ADNAK A GÖRÖGNEK.

Az angol-francia érdekszövetség már régóta próbálkozik meggyerni a maga részére Görögországot. Próbálták megvásárolni egy, hogy a másébl ígérték neki nagy földterületeket, a miket persze a görög seregek kellett volna elfoglalni. Mikor ez nem sikerült, ígyeztek alaposan rájlesztetni a kis nemzetre, hogy letiporják, összetörök, ha nem csatlakozik hozzájuk. Ez se használt, mert az egyesült magyar-német-bolgár és török csapatok egy-kettőre megértek a görög határra és készek voltak segédkezni az angol-francia ellen. Legutoljára maradt a pénz, amivel meggyerni remélték a makrancos görögöket. Nem kevesebb, mint 30 millió dollár kölcsönt ajánlottak fel a görög kormánynak, csak hogy jókarukat kiérdekeljék. Igazi céljuk azonban az, hogy beugraszák ezt az országot is a háborúba. — Kíváncsiak vagyunk, mint fogadják a görögök ezt a legújabb mézes madzagot.

TOVÁBB FOLYIK A HAJTÓVADASZAT.

Az Egyesült Államok tábornokai meglepő ügyességgel hajták végre a rájuk bizott feladatot, a mexikói bandita körülkerítését és elfogását és nem lehetetlen, mikorra a sorok napvilágot látnak, az üldözőt vezér holtan vagy élve az amerikai csapatok kezébe kerül. Ha ez valóra válna, úgy Villa nagy hibát követett el, mikor felvette a harcot a modern amerikai sereggel s közben körül engedte magát záratni a helyett, hogy idejében meglepett volna. Egy hírlik, hogy a kormány csapatai elégedettek, sőt egy tábornokuk fel is lázadt a fővezér ellen és 2000 emberével gyors menetelssel siet Villa segítségére. Hivatatosan tagadják ugyan a hír valódiságát, de ha mégis így igaz, az amerikai csapatoknak csakugyan "hot time"-juk lenne a tá dacára is.

Legújabb jelentések szerint Villa keresztül vágta magát a kormány csapatain s most az üldöző sereg megrint ütheti bottal a nyomát.

**NE FIZESSEN DUPLÁN,
ha GRAMOFONTVÁSÁROL**
Saját készítményű, elsőrendű magyar gram-mofonok, dúz választékban.
ALEXIUS RÖDER
212 E. 73rd Street, New York
Használt gépeket csekély ráfizetés mellett becserelek.
JAVÍTÁSOK ELVÁLLALOK. Lemezeket cserélek.

KÉSZITSÉN SÖRT OTTHON
Egy doboz BOCKO sörkivonat 30 üveg ki-tűnő sör elkészítéséhez elegendő.
EGY DOBOZNAK ÁRA CSAK \$1—

A BOCKO sörkivonat tiszta MALÁTA, ÁRPA és KOMLÓBól van készíttetve.
Ha a sörű kivonatot szőlősdünk szerint vízzel hígítja fel, pomsz, balzám, jó, erős, ízű sör készíthet magának bármikor otthonában.
A törvény ezt még a "SZARAZ" államokban sem tiltja.
Küldjön meg ma EGY DOLLÁRT, akár ren-dez leveiben, akár ajánlja erre a címre: az azonnal elküldünk címre egy doboz BOCKO SÖRKIVONATOT. Burdos gazdáknak nagyobb rendelveknél árengedmény.

CALUMET STATE BANK
CALUMET, MICH.
Tőke, tartalék és haszon: \$170.000
BETÉTEKRE RENDES KAMATOT FIZETÜNK
KELFÖLDI OSZTALYUNK MELYTANTOS ÁRAN RÖLD PÉNZT
Kérjük a magyarok pártfogását

ZVARA ÁGOSTON

Eldorado, Wason, Maddy és Harrisburg, Ill. és környékén a közmélet kösajeg-ső, PÉNZT KÜLD az öházába jóállás mellett, az ócsa árforlyam szerint.

Kéznél tartok imakönyveket és más haszn. árucik. Ugyiszintén, mivel helybeli képviselője vagyok a CO-LUMBIA Phonograph Com-pany-nak, rátkátor tartok s könnyű lefizetésre árusítok beszélőgépeket s nálam kap-hatók az összes magyar dal és zene-lemezek.

A környékbeli magyaraság szíves pártfogásába ajánlom a jövőben is üzletemet

Vagyok pártolóm jóbarátja

Zvara Ágoston

HARRISBURG, ILL.

Dr. Finlay

Specialista

432 FOURTH AVENUE,
PITTSBURGH, PA.

25 éves tapasztalattal a férfi, női és szermekbetegségek te-rén

Jöjjen és vizsgáltsa meg magát.

Ha bármilyen krónikus baja van, ha ideges, ha titkos beteg-sége van, a ne féljen akkor se, ha más orvos nem tudta meggyógyítani. Ez csak azt je-nentli, hogy ők nem tudtak meg-gyógyítani, de nem azt, hogy senki nem tudja meggyógyíta-ni. Jöjjen hozzá, beszélje meg velem a baját és ha egy teszt-szik, kezeltesse magát, de az nem kötelező és egy barátságos beszélgetés semmibe nem kerül.

Egésznapot jelent az önök, ha torokbajban, rheumában, orosd fel savarokban, orvise-tésen, szívdobban, tüdő-bajban, vérban vagy bór-betegségben, vérmelegzésben, a vagy bármilyen titkos beteg-ségben szenved, mert minden-bajokat meg lehet gyógyítani.
Jöjjen, látogasson meg en-gem. Tanácskozás és vizsgálat semmibe nem kerül.
Trodai órák: reggel 10-től este 8-ig.
Vasárnap 10-től 12-ig.

Perechich János levele.

ETVAGYA VIZSÁRTAT ES NA-GYON JÓL ÉRZI MAGÁT, MI-OTA A BULGAR VER TEAT HASZNÁLJA.

Melegen ajánlja azt minden isme-rősenek és honfitársainak.

"Annak titka, hogy a Bulgár Vér Tea alig egy évvel forgalom-ba hozatal után százezerk és szá-zerek kedvegye gyógyszerévé vált, abban rejlik, hogy mindazok, a kik egyszer tettek vele próbát és tapasztalattal esodás győgyerejét, minden alkalmat megragadnak, hogy azt szenvedő embertársaik megismertessék", mondja H. H. Von Schlick, ezen 14-féle tisza, természetes alkatrészből álló gyógyszer kizárólagos készítője.
Perechich János, 417—2nd St., Lackavanna, N. Y. honfitársunk az alábbiakat írja ezen áldott gyógyszeréről:

"A legnagyobb meglepődéssel adhatom önök tudomására, hogy a Bulgár Vér Tea nekem rendkü-vül jól használ, mert étvágyam visszatért és nagyon jól érzem magam, a mióta használom; szíve-mből mondom önöknek köszönetet érte és melegen ajánlom ezen gyógyszer minden barátomnak és földieimnek."

A Bulgár Vér Teából egy doboz, 5 hónapra elegendő esaládi nagysá-g 1 dollárért bérhová küld a Marvel Products Company, 19 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. (Hirdetés.)

OKOS EMBER NEM VESZ MASHOL

Italt, csak ott, a hol a LEGJOBBAT kapja. — Közel 20.000 MAGYAR FEVŐNK bizonyítja, hogy Amerikában a LEGJOBB italt a híres MORRIS FORST COMPANY-nál kapja. — Olcsóbb italt mindenütt kaphat, de a PÉNZEERT JOBBAT SEHOL.

A LEGJOBB ITALAINK ARAI GALLONONKENT A KÖVETKEZŐK:

Fehér vagy vörös galonapálka	\$2.98 - 4.00-ig	Tízrészes Alkohol (Spiritus)	\$3.98 - 4.99-ig
Tízrészes Alkohol (Spiritus)	\$2.98 - 4.00-ig	Californian Tokaji Bor (édes)	\$1.50 - 1.99-ig
Valdi Szelemlő	\$2.50 - 3.00-ig	Ohioi vagy californian vörös vagy fehér szőlőbor	\$1.00 - 2.50-ig
A legújabb szőlő Tea Rum	\$2.00 - 3.00-ig	fehér szőlőbor	\$1.00 - 2.50-ig

60 dolláros vagy azonfeletti rendeléssel mi fizetjük a szállítási költséget keletre New Yorkig, nyugatra Chicagoig.

IRJON ARBEJYZÉSEKT

CIM:

IRJON MAGYARUL!

Morris Forst Company

Cor. SMITHFIELD and SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

AZ OROSZOK KIRABOLTAK A PRAGAI HITELBANK PÉNZJÁT.

A bródi kereskedelmi és iparbank jelentést tett a külügyminis-
teriumnak arról, hogy az oroszok
mily népjegellenes módon tulajdo-
nitották el a magánvagyonot. A hi-
beru kifizésre után Bródi lakosá-
inak legnagyobb része késő-
pénzt, sorajegyeit, értékpapirjait,
váltót, biztosítási kötvényeit, a
melyeknek értéke több millió ko-
ronára ruggott, továbbá értékesítési
arany- és ezüstdíjait és üzleti

könyveit a prágai Hitelbank bródi
fióktelepének aellátásánál tett közzé,
hogy az A. Bródiak meg voltak
röla gyűződve, hogy vagyonuk itt
biztonságban van, de csakhamar
meg kellett róla győződniük, hogy
alaposan tévedtek. Az oroszok
betörték a prágai bank fióktelepé-
be, erőszakkal kinyitották az aell-
kamrákat és elraboltak mindent,
a mit ott találtak. A bródiak az
erőszakos eljárás miatt igen nagy
anyagi kárt szenvedtek. Ez az
erőszakos viselkedés már azért is
nagyon fures és jellemző, mert
Bohrinszki gróf galicai főkor-

mányzó 1914 október 23-án Lember-
ben hirdetőmenty tett közzé,
melyben arról biztosította a gal-
ciai lakosságot, hogy az orosz ha-
tóságok a bankokkal elhelyezett
magánvagyonot meg fogják oltal-
mazni. Az oroszok kevéssel gal-
ciai visszavonulásuk előtt rabol-
ták ki a prágai hitelbank bródi
fiókját. A rablás értelmű szerzője
Czerkaszti herceg bródi helyőrsé-
gi parancsnok volt, aki maga in-
teget kétszázkiléne acélfőlk feltö-
rését s maga vitette el a safe de-
positok ellett fólhalmazott ládák-
kat.

Hírek Pennsylvaniából.

PENNSYLVANIAI üzlethező JENEY JÁNOS ur

UTAZOK:

Fülöp János ur.

HELYI KÉPVISELŐK:

Vintondale, Pa. Román Mátyás ur.
Heilwood, Pa. Potoma Péter ur.
Clymer, Pa. Majoros András ur.
Sagamore, Pa. Zaitnyár Sándor ur.
Iselin, Pa. Nyerges Imre ur.
Nu Mine, Pa. Kiss József ur.
Semenole, Pa. Kállay József ur.
Deegan, Pa. Molnár Sándor ur.
Brownville, Pa. Rónay Sándor ur.
Fredericktown, Pa. Csetnek András ur.
Bransell, Pa. Pálkás József ur.

KERESZTELÉS.

Utasi Gergely Expedít, Pa-i
kedves bajtársunk feleségének
szép és egészséges kis fia született,
akik születésekor 9 főt szült volt.
Utasi bajtárs az újszülöttné VII-
MOS nevet adott, hogy ezzel is ki-
fejezze szeretetét és lelkesedését
Magyarország dícs és diadalmas
szövetsége, Vilmos császár iránt.
Keresztelők voltak: Kovács
Margit és Pálfi János.

Az amerikai magyarság szerete-
tét bizonyítja, ha az idegenben is
magyaroknak érzik magukat és
gyermekük elnevezésével is kife-
jezik szeretetüket hazánk védel-
mezői és barátai iránt. Amint-
hogy régebben Lajos és Mátyás
voltak a gyakori nevek, s most va-
lőszínűleg sok kis gyermek kapja
a Vilmos nevet, hogy évtizedek
mulva is szeretettel emlékezzenek
vissza a jeenkor legnagyobb
emberére, Vilmos császárra.

En is halás vagyok.

Virág Julianna ezt írja:

T. Royal Mfg. Co. Azt látom
az újságból, hogy ezért a J. Baby's
Safety orvosságról minden anyai
hálás az uraknak. Hát én is meg-
írom, hogy én is halás vagyok
önöknek azért az áldott jó szerért.
Itt küldök egy papírdollárt és ké-
relek azonnal 3 üveg Baby's Safe-
tyt postán küldeni, mert nem aka-
rom, hogy a házam egy perig le-
gyen ezen szer nélkül. Tisztelettel
Virág Julianna, Box 16, Sanger-
ties, N. Y.

Ilyen elismerő levelek érke-
nek be mindennap az Egyesült Áll-
amok minden részéből. Ezen le-
velek azt igazolják, hogy a világ-
hírű ROYAL BABY SAFETY A
—Gyermekek Barátja— megőrzi
a kis gyermeket minden bajtól.
Különösen jó hatással bír szél-
és aszkerkedés, valamint köhög ellen.
Ha a gyermek nyugtalan és sír,
a ROYAL BABY SAFETY hasz-
nálatát után jó alszik és kitűnő-
en nyugszik. A ROYAL BABY
SAFETY minden patikában kap-
ható. De vigyázzon, hogy a ROY-
AL név rajta legyen a skatu-
lyán, mert ha ROYAL név nincs
a skatulyán, akkor az hamisít-
vány, ne fogadják el, hanem uta-
sítsa vissza. Ha a valódi ROYAL
BABY SAFETY ott helyben
nem kapható, akkor küldjön be
35 cent bélyegeket hozzákn és
mi azonnal bérmentve, postán
elküldjük a valódi ROYAL BABY
SAFETY-t magyar haszná-
lati utasítással együtt. Ha 3 üveg-
et akar rendelni, akkor küldjön
be egy dollárt papírpénzben, kö-
zönséges levélben erre a címre:
ROYAL MFG. COMPANY, Du-
quesne, Pa. (Hird.)

A SZERB SIRANKOZÁS.

Szerbia fölött már régen nap-
rendre tért a központi hatal-
mak és a semlegesek, de az autánt
lapjai még mindig nem unták meg
a lamentációt. A párisi és londoni
lapokban nap-nap után terjed-
mes cikkek jelennek meg, amelyek
még mindig a szerb visszavonulás
fölött keseregnek és annak bor-
zalmaít részletezik. Kézenfekvő
hogy milyen eelt szolgálnak ezzel.
A világ előtt Szerbiát is olyan
mátrig gyanánt akarják beállítani,
mint annak idején Belgiumot.
Csak hogy ami Belgiumnál félig-
meddig sikerült, azt nem érik el a
királygyilkos Szerbiával.

VILLAGE HOTEL

az állomással szemben
FRED. HITTOFF, tulajdonos
Legjobb álokat tartunk raktárban.
Magyarul is beszélünk. Kérjük a ma-
gyar bányászok megfogadják.
VINTONDALE, PA.

Jaj, de keserves dolgozni, pláne nehéz munkát végezni, ha az
embernek a háta szörnyen fáj, ha a kezei és
lábai hasogatnak, ha derekát a RHEUMA kínozza. De ám gyors
segélyt nyújt ilyenkor a

Róth Pöstyéni Kura,

mert a szörnyű fájdalmakat azonnal megszünteti és szabadon
mozoghat, dolgozhat kedve szerint, szóval kiűzi a RHEUMAT a
testéből és ismét egészséges lesz.

Kis adag postán \$1.45.

Nagy adag postán \$1.90.

A pénzt tessék előre beküldeni erre a címre:

Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára
125 AVENUE A Cor 8th St., Dept. C NEW YORK

Az egészség utmutatója.

A Magyar Bányászlap olvasóinak írja a Korona Gyógyszertár, az amerikai ma-
gyarság patikája, 2812 East 79th Street Cleveland, Ohio.

Nyelcadik papja van annak,
hogy a PEDISIN, a lábéllető for-
galomba kerül.

A Bányászlap több mint száz
előfizetője használja már. Ezek
legnagyobb része azok közül való,
akik már használták a kösvény
egyetlen orvosságot, a REMO ka-
nalas kösvény orvosságot és tud-
ják, hogy amit a Korona Gyóg-
szertár, az amerikai magyarság
patikája hoz forgalomba és ajánl,
az más, mint jó nem lehet. Bizir-
van a PEDISIN iránt olyan álta-
ános érdeklődés, amilyen somi-
féle más szer iránt még nem volt.

Arra a kérdésre, hogy kinek kell
használni a Pedisint, csak egy fele-
let van: mindenkinek. Férfinek,
nőnek, gyermeknek, öregnek és
fiatalnak egyaránt. Az emberi test
a bőr láicsán keresztül a levegő-
ből szívja magába egyik legfonto-
sabb táplálékát, ennek legfőbb-
sebb bizonyítékát az, hogy ha va-
lamelyik testrésztünk hosszabb
időre elzárjuk a levegőtől, az a
testrésztünk elstannul. Nem ho-
runk légmentes ruházatot, hanem
olyant, amelyet a levegő keresztül-
jár. Csak a lábunkat dugjuk be-
nap-nap után légmentes bőrcsi-
mába és cipőbe, csak a lábunk
nem adnak meg a szükséges tá-
plálékot. És ennek következménye
aztán, hogy a lábidegek meg-

fojtjuk, a lábidegek elstannulnak,
a láb izmái kezd, elveszti ruga-
nyosságát, munkaképességét, tyuk
szem, bityók nő rajta, felpuflad.
A láb lassan-lassan meghal, meg-
fullad.

Adjon életet haldokló lábának.
Használja a PEDISINT, a lábélle-
tőt, mely nem engedi, hogy a láb
elfáradjon, hogy izmazzon, hogy
tyukszem, bityók nőjön rajta,
hogy felpufladjon. Ha még oly
nehéz munkát is végez, ha egész
nap talpon van, soha fáradtságát
lábaiba érezni nem fog.

A PEDISIN használata a lehető
legkényelmesebb. Nem kell alkalmat-
atlan lábifüldözés használni
vagy más hosszadalmas kezelést
végezni. A pedisint az por, mely
hálog dobozban van és rajta a
szőrő készülék. Reggel mielőtt
munkába megy, szórja a Pedisint
a "szőrőkelettel mindkét lábára.
A pedisint nem esik le a lábról, ha-
nem azonnal rátapad és a bőr fel-
szívja.

Egy nagy családi dobozár \$1.00.
ha kerül és csak a felfalálódás
és kizsíráltság kesztőjénél, a Kor-
ona Gyógyszertárban, az ameri-
kai magyarság patikájában, 2812
E. 79th St., Cleveland, O. kapható.
Minlen más bajával fordulja-
nak e lap előfizetői bizalommal e
patikához. Adv.

Coloradoi, New Mexicoi és Wyomingi Kalauz

Magyarok Figyelmébe!

MI FIZETUNK ÖNNEK 4% KAMATOT
a pénze után, ha nálunk helyezi el. Látogasson meg minket.
THE COMMERCIAL SAVINGS BANK
TRINIDAD, COLO.

THE HOME HOTEL

Magyar Szálloda

46 magyar étel, tiszta szobák, barátságos otthon, a magyarok
találkoási helye Del. Coloradoban. Mindenféle utalgaizással és
tanácsal szívesen szolgál a tulajdonos

Hunter József, Walsenburg, Colo.

Legelőcsőbb autómobil szolgálat. Telefon 184

The First National bank

Alapítók és fedezők \$250,000.00
TRINIDAD, COLO.

Dr. Gottlieb

POGORVOS
McCORMICK BLDG.
TRINIDAD, COLO.
Olcsó árak, jóállás mellett

Dr. W. N. HALL

POGORVOS
A State Guarantee Bank felett.
WALSENBURG, Colo.

GABE FURPHY

TEMETKEZÉSI ÉS FUVARO-
ZÁSI VÁLLALAT
Phone: 104 F. 2
WALSENBURG, Colo.

A. C. HILL RALPH G. WATT

AUTO LIVERY

The Walsenburg Auto, Plumbing and
Electric Company.

BICKLIJT IS JAVITUNK
Nyitva éjelen-nappal
Phone 46 F. 2.
WALSENBURG, Colo.

COLORADO MAGYAR BANYÁSZAI!

Uj év óta Colorado állam száraz lett
DE MINDENKI RENDELHET ITALT A SAJÁT HASZNÁLATÁRA.

EZEK A MI HÍRES TAYLOR & WILLIAMS

YELLOWSTONE WHISKEYINEK

Vágja ki ezt a hirdetőt, jelezze meg, hogy milyi hány gallonot küldjek
önnek és küldje a pénzt a rendeléssel együtt Money Orderen. Biztosítom,
hogy italaimmal meg lesz elégedve.

gallon négy éves YELLOWSTONE gallonja	\$3.25
gallon 6 éves YELLOWSTONE gallonja	\$3.75
gallon hat éves YELLOWSTONE gallonja	\$4.25
gallon hét éves YELLOWSTONE gallonja	\$4.75
gallon nyolc éves YELLOWSTONE gallonja	\$5.25
YELLOWSTONE BONDOLT, PROCESTELT ÜVEGBEN.	
4 TELJES QUART	\$5.00
H. M. H. MONOGRAM gallonja	\$2.50

IRJON TELJES ARBEJYZÉSEKT SOH, BOR ÉS PALINKÁRÓL.
Rendeléseket azonnal szállítom.

NEV

BOX, VAGY UTCA

PLÉZ

VÁGJA EZT KI ÉS KÜLDJE BE KITÖLTVE

Wyoming Commercial Co.

Box 924, 303 West Lincoln Highway, CHEYENNE, WYO.



Legjobb italok a legolcsóbb árban

OLVASSA EL HIRDETÉSÜNKET ÉS PRÓBALJA MEG
ITALAINKAT. MEG FOGJA LATNI, HOGY A LEG-
JOBBAT A LEGOLCSÓBBAN ADJUK.

IRJON ARBEJYZÉSEKENT: RENDELŐK LAPPAL ÉS
BORTÉKOKKAL EGYÜTT INGYEN KÜLDJÜK
IMZ MUNKALÉTELGESESGÜNK:

Shermer-féle xxxix Rószapálka, 8 éves, gallonja	\$2.00
8-hazai fajta Silivore és Borovicska, 8 éves, gallonja	\$3.00
Californian Konyak, 8 éves, gallonja	\$3.00
Piros vagy Fehér Rószapálka, gallonja	\$2.00, \$2.50, \$3.00
Igen öreg Tiszta Rószapálka, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Nagy Tom Moore Pálka, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Silivore, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Borovicska, Törökbi, Rum, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Californian és New Yorki borok, gallonja	\$1.50, 2.00, 2.50, \$3.00
Magyar Rízling Bor, 10 gallonos korsó	\$10.00
Igen jó savanykás bor	
Cserecsany Pálka üvegekben, 1 láda (12 teljes quart)	\$10.00

E PALINKA RENDES ÁRA AZELOTTOK SOKKAL NA-
GYOBB VOLT.

PRÓBALJON MEG EGY LADAVAL \$10.00-ért. BIZTO-
SITJUK, HOGY MEG LESZ ELEGEDVE VAGY PÉN-
ZÉT VISSZAADJUK.

Próbálja meg!

Max H. Shermer Co.

1210 Washington Ave. Braddock, Pa.

ANDRAS LÖRINC, a szállítási osztály vezetője.

Tagja-e már

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR
EGYLETENEK

Önmagát és családját a legbiztosabban

Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja.

BEJÁRÁSI DÍJAK:	
16-61 30 éves korig	\$ 3.00
30-61 40 éves korig	\$ 4.00
40-61 45 éves korig	\$ 6.00
45-61 50 éves korig	\$10.00
45-61 50 éves korig csekély esztőlakozók alkalmával	

vétetnek föl tagok.

Tagoktól minden hónapban \$ 1.00

Egyes évi tagoktól díj kifizetés után \$18.00

AZ EGYLETNÉL A TAGOKRA SEMMI NEVEN

NEVEZENDŐ KIVETÉSEK NINCSENEK.

TAGOK CSAKIK KÉRESEITENYER LEHETNEK

Fizetünk haláleseti díj címen \$100.00

Példesegély díj címen \$ 200.00

Csokulási díj címen, egy szenn elvonás \$ 200.00

Betegsegélyt a fiók osztály három hónapig bethetünk \$ 6.00

A központi pénztár kilenc hónapig bethetünk \$ 6.00

Folyton beteg tagjaink teljes életéig kapnak betegsegélyt a

fenti értelemben.

Uj fiók ez ország minden államában a központi tisztikar jóvá-

hagyása mellett 18 taggal alakítható.

Egyletek csatlakozására kértünk.

Bővebb felvilágosítással szolgál

GABOR ISTVÁN, k. p. titkár,

Room 322-327 JENKINS ARCADE, PITTSBURGH, PA.

MAGYAR BANYAPLÉZEK MESÉI

NAGYSÁCOS UR A MAJNÁBAN

BODI: VAN-E FLACI?

Aki egyszer bányász volt már, visszavágyik annak a szíve oda a bányába, még ha nagyságos ur is az a valaki. Így volt ez a mi nagyságos urunkkal is.

Már ott a trentoni börtönben, ahová Isten látja a lelket, ártatlanul került, már ott is nagyon visszavágyott a bányába, de hát ez nem csoda. Olyan hely az, ahonnan mindenki visszavágyik nemcsak a bányába, hanem akárhová ezen a világon, ahol nem vigyáz rá a fegyőr és ahol jó, magyar burdos aszszony ietles főtét eheti, nem pedig rabkoszt a menázsija.

Első nap, hogy bekerült a nagyságos ur abba az állami intézetbe, lenyírták tövibe a haját, levetkőztették, megfürdették, aztán elhették a szabadsága idejére a civil ruháját és beöltöztették az állam rabjainak szomorú, sötét szürke ruhájába. Aztán se szó, se beszéd, meg se kérdezték tőle, hogy mi az ő becsületes polgári mestersége, hanem csak motyogott valamit az öreg varden, aztán vitte a "Miszter Píké" és a következő negyedórán már suszter volt a nagyságos ur. Odaosztotta a Miszter Píké, aki valami nagy urnak látszott abban a börtönben, a suszterek közé a nagyságos urat.

— Tudsz-e valamit ebből a mesterségből, 2345? — kérdi a főrmán a nagyságos urat.

— Nosze, 2346, — felelte makrancosan a nagyságos ur, mert hogy rettenesen dühös volt, hogy ilyen csufság eshetett rajta. Nem elég, hogy ártatlanul a börtönbe került, de még suszter is lett belőle. Belőle, aki eddig csak nagyságos ur volt, vagy bányász.

— Dolgoztál-e már valaha ebben a mesterségben, 2345? — kérdezte még egyszer, persze angolul a főrmán, aki bejár a rab suszterek felett főrmánkodni.

— Nosze, 2346, — vágta vissza megint

a nagyságos ur, mert hogy bosszantotta az is, hogy most már nem neve lesz neki, hanem csak száma. Csakugy, mint a többi közönséges fegyencnek, pedig ő nem is vétett semmit, csak éppen hogy dzsampolni akart egy tehervonaton Pennsylvániába, aztán az a vonat történetesen éppen puskaporos vonat volt és ráfógták, hogy ő fel akarta robbantani. (No de nem baj, ha ártatlanul szenved is, így legalább elmondhatja majd a majnában, hogy ő már ült Trentonban a magyar hazáért.)

A főrmán látta, hogy dühös ember ez az új rab és komiszkodni akar vele.

— Beszélj velem tisztességesen és ne hívj engem 2346-nak, mert én nem vagyok rab, mint te, hanem főrmán, hallod-e?! — szólott a nagyságos urra kissé hevesebben a főrmán. Engem ugy kell itteni szólítani, hogy Miszter Főrmán. Erte?

— Jessze, — felelt a nagyságos ur.

— Ertesz a suszterséghez, kérdem meg egyszer, — sürgette a főrmán.

— Nosze, ... vágta ki ő kurtán harmadszor is.

— No majd értesz, mire kikerülsz innen, — jegyezte meg barátságosan a főrmán.

— Nosze, — tiltakozott ő ismét, mert hogy teste-lelke utálta a suszterséget.

— Ha még egy szót feleselsz, viszlek a Mr. Píké elé, — szólott rá most már a képéből kikelve a suszter főrmán, mert hogy a suszterek türelme se határtalan.

— Eb ura fakó, — felelt most már magyarul a nagyságos ur, aki alig tudott már parancsolni az indulatának, de meg nem is bánta, akármilyen vele, de azt feltette magában, hogy suszter pedig nem leszen belőle. Olyan nincs. Nem fog ő örök szegényt hozni a bányász testvéreire azzal, hogy suszter is volt Trentonban. Noszeri!...

Ez a pár magyar szó, az, hogy az ebura

fakott magyarul mondta ki, volt a szerencséje.

— Ne bakafántoskodj velem atyafi, — felelt rá magyarul a főrmán, mert hogy becsületes magyar suszter volt ő kelme — hanem adja be szép szerivel a derekát. Ha riportra viszem a Kipé elé biztosan kulter rendel magának....

A nagyságos ur majd megpukkadt mérgeben, hogy most meg már atyafinak szólítja egy suszter, de csak türtőztette magát. Egy szegény rabnak sokat le kell nyelni. De meg örült, hogy legalább magyar az az ember, ha suszter is.

— Aztán nem lenne szíves megmondani nekem, főrmán ur, hogy kicsoda, meg mi-csoda az a Miszter Kipé? — érdeklődött a nagyságos ur — és mi legyen a kulter? Talán bizony nem valami skuner?

A főrmán megmagyarázta aztán neki, hogy a Píké, az tulajdonképpen P. K. vagis Principal Keeper, magyarul Fő-őr a fegyházban és csak rövidség okáért mondják így ki a két kezdő betűt angolosan, hogy Píké. A kulter az meg cooler és annyit jelent, hogy hűtő. Lent van a pincében, a föld alatt, egy sötét zárka, ahová egy napugár se hatolhat be és ahol minden huszonnyolc órában egy darabka kenyert és egy pohár vizet kap az a rab, aki megfelekezett magáról, heveskedett és éppen ezért elküldte a Píké, hogy lehűtsék a kulterben.

— Jól nézünk ki testvér, — morgott a nagyságos ur és most a suszter főrmán bosszankodott magában, hogy őt egy rab testvérnék nevezi.

— Hát csak nem akar suszter lenni a nagyságos ur? — szólott hozzá tréfásan.

— Nosze, — volt a válasz. — Nosze!!

— Aztán nem bánna, ha nehezebb volna is a munka, csak inkább hasonlítson a bányász mesterséghez? — folytatta a magyar főrmán jószívvél.

— Jessze, uram, jessze, — volt a felelet.

— Nohát megkérem a Píkét, akivel én jóban vagyok, hogy rendelje magát inkább szentet lapátolni az udvarra, ugys dolgozik ott egy magyar rab, — biztatta a főrmán a nagyságost, — hanem azt előre megmondom, hogy ott rosszabb dolga lesz, mint itt lett volna az én kezem alatt. Kis kocskira rakják ott a szentet és ha megrakták, maguk tolják a rabok a kis sineken járó kocsi- kát a fegyház telep különböző részeibe, ami nagyon komisz munka....

— Még se olyan komisz, mint a suszterség, — dönnögött a nagyságos ur, — hát én csak inkább szentet ladolnék, a kis kárakra.

A jószívű magyar suszter főrmán megmagyarázta a szegény nagyságos urnak, hogy most lásson hozzá a munkához és cipelje a nagy bőröket a raktárból a műhelybe, mert hogy ugy se ért a mesterséghez, de meg dikicsét, szuró, vágó szerszámot ugy se adnak első nap a rab kezébe, aztán bizza csak rá a többit. Ha csak az a kivánsága, hogy szentet lapátoljon az udvarban, azt teljesíteni fogja a fő-fegyőr.

A főrmán állt a szavának.

Délután bejött egy őr a suszterjába, szolt valamit annak az inspekciós őrnök, aki ugy ült egy katedrán a terem közepén, mint az iskolában a tanítók és ugy ügyelt az emberekre, mint a gyerekekre, aztán egyszerre csak felhangzott hogy 2345. A nagyságos ur száma. Ő persze rég elfeledte, hogy ott nem alsó és felső tornyai Tornyai Mihály urnak hívják, hanem 2345-nek és nem felelt. Ujra, meg újra kiáltott az őr, hogy 2345, végre aztán odament hozzá és jól megrázta.

— Süket vagy te, 2345? — rivalt rá az őr.

— Nosza, — felelt a nagyságos ur ijedten.

— Nem hallottad, hogy ezt a számot kiáltottam? — rántott egyet rajta az őr.

— Jessze, — sietett felelni a megszé- pent nagyságos.

— Hát akkor miért nem feleltél mind- járt? — pattogott az őr.

— Elfeleltem, hogy így hívnak, — felelt a nagyságos ur, amire az őr olys vala mit mondott, hogy nagyon buta ember lehet ez az új ember és jobb is, ha a suszter- ség finom műhelyéből kiviszik a szénlapá- tolók közé.

Mert oda komandérozták a nagyságos urat és ő boldogan szulizott s mosolyogva hallgatta, hogy a másik kolléga a zárkó- ri társaságban magyar nótát duruzsol igen halkan, a ladolás közben. Ő maga eddig egy nagy szénrakás tetején lapátolt, de most arra került a sor, ugy parancsolta a rájuk vi- gyázó őr, hogy ő is kis kárét ladoljon meg és toljon a másik épületbe.

Ep ott állt mellette a magyar, aki nem is sejtette, hogy a nagyságos ur bodija lett.

— Bodi, van-e flaci? — szólott rá amugy magyar bányászosan a nagyságos ur.

— Van vagy két gondol minden napra — felelt a magyar ezen a különös amerikai magyar bányász nyelven és megértették egymást.

Ott szulizott azután hónapokig szentet a nagyságos ur a trentoni börtönben, amig végre meg nem kegyelmezett neki a kormányzó, mert hiszen alapszabályban véve ártatlan volt szegény.

Igy hát nem hozott szegényt a bányász névre azzal se, hogy be volt csukva, mert ártatlanul szenvedni nem szegény. De azzal se, hogy suszter lett volna.

Mert a bányászból nem lesz suszter. Nosze!



MILLIÓKAT ÉRŐ OKMÁNYOKAT

küldött nekem magyarországi bankom. Megjöttek az



EREDETI LETÉT JEGYEK

s 24 órán belül mindenki, aki nálam magyar hadikölcsönt jegyzett, meg fog győződhetni, hogy hüen, pontosan és becsületesen megvettem részére

AZ ÁLLAMI HADIKÖLCSÖN KÖTVÉNYEKET

s hogy azokat Magyarország egyik legnagyobb bankjánál, A HADIKÖLCSÖNT JEGYZŐ NEVERE biztonságra helyeztem, SZIKRATÁVIRAT

is jött, hogy ezentul azok, akik velem küldetik pénzüket

A CIMZETT ÁLTAL SAJÁTKEZÜLEG ALÁIRT ÉS A POSTAPECSÉTJÉVEL ELLÁTOTT HIVATALOS ELISMERVÉNYT FOGNAK KAPNI.

De nem kell majd hetekig várni, ugyanolyan gyorsan jön meg a hivatalos ELISMERVÉNY, mint a hogy eddig megjött a postai feladó levény.

A PÉNZKÜLDÉS ARA TOVÁBBRA IS

100 korona \$13

NÉMETH JÁNOS

volt császári és királyi konzuli ügynök

Központi iroda: 395 BROADWAY, NEW YORK.

Fiókirodák

1597 SECOND AVE.
83. utca sarkán
NEW YORK, N. Y.

227 TENTH AVEVUE
23 utcai Ferry közelében
NEW YORK, N. Y.

1561 Germantown Avenue
PHILADELPHIA, PA.

150 Second Street
PASSAIC, N. J.

1416 South Broadway
ST. LOUIS, MO.



-Hazai hírek-

SZABOLCSMEGYE

Katonahulla a kuthan. Nyiregyháza minap a Morgó temető kútjánál egy taligás akarta itatni a lovat. Megdöbbenve vette azonban észre, hogy a kut mellett egy huszármegye hever, a kuthan pedig egy husár hullája van. A taligás, azonnal értesítette a rendőrséget, amely a tisztósággal kísért, hogy a kuthan és kiházták a vizből a már teljesen megmerevedett hullát. A nyomozást azonnal megindították, de eddig nem sikerült megállapítani, hogy öngyilkosságról, vagy büntényről van-e szó. A holttest keze ugyanis össze van kötözve, a mente szelvény pedig egy üveg pálinkát és egy üveg petróleumot találtak, úgy hogy a rendőrség a legnagyobb késéssel között folytatja a nyomozást annyival is inkább, mert eddig a

huszár személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

Alispáni rendelet a kivándorlás ellen. Mikecz Derső alispán mint-hogy az utóbbi időben igen sok szabolvármegyei asszony folya-modott utlevélért az alispánhoz, rendeletet adott ki, amely a kivándorlás megállítását célozza. A rendelet szigorúan kötelességévé teszi a községi előjárásoknak, hogy mindazokat, akik utlevélért jelentkeznek, fel kell világosítani a mostani amerikai állapotokról, hogy ott nemcsak hogy munkában nincsen hiány, hanem egyenesen túlteljes van a munkások között. Fel kell világosítani a kivándorlót a tengeri ut-jelenlegi veszedelemről, a tenger-alattjárókról, az aknákról, a melyek mind száz és száz halált rejt-tenek.

Legett gyártelep. Nyiregyhá-

zán minap virradóra egy szártó kemencéből kipattant szikrától kigyulladt és teljesen leégett az ottani Helmézi-féle téztágyár. A tüzet az inspektoros gyármunkás vette észre, aki alig menekült meg a tűzhaláltól. Dacára az azonnali oltásnak, a telep teljesen leégett, a kár több mint 10.000 korona. A gyár pusztulása következtében több mint száz munkás maradt kenyér nélkül.

SÁROSMEGYE

Halálozások. Hoffmann Korné-lia, Hoffmann Mór kir. tanácsos, nyug. pénzügyigazgató nővére, hosszas szenvedés után, Eperjesen meghalt. Temetése nagy részvét mellett a róm. kath. egyház szer-tartási szerint ment végbe.

Sékely Pál, Eperjes város ér-deemes polgára, a képviselőtestü-letnek tagja, életének 65-ik. házasa-ga 42-ik évében, hosszas beto-geskedés után meghalt. Temetése a legnagyobb részvét mellett ment végbe a róm. kath. egyház szer-tartási szerint.

Betörés. Az eperjesi igazgatóság kezelése alatt levő dohány- és szivarka raktárba a minap ismeret-len tettesek behatoltak, ahonnan 548 drb. portoriko szivart, két és fél kilo kockadohányt, 8 doboz dráma cigarettát, 33 doboz ma-gyar cigarettát loptak. A kár 280 korona.

Lopás Eperjesen. Friedmann Henrik kassai-utó keresmai kímé-rő jelentést tett a rendőrségnek, hogy a minap ájál istállójából, ismeretlen tettesek egy kis terme-tü lenyelt fekete kanca lovat loptak el tőle. Az ellopott ló körülbe-lül 300 korona értékű.

Szepesolási új plebánus. A szepesolási plebánát dr. Dolyak Pál, szepeshelyi papnevelde lelki-igazgatója nyerte el. Lelelkizaga-

BERNSTEIN'S
ST. STORE AND UNDERSELLS
Walsenburg, Colo.

tónak dr. Horváth Sándor papne-veldei tanulmányi felügyelőt ne-vezte ki a megyés püspök.

Gyermekegyilkos anyja. Igón Schwartz Józsefné, aki a Lorber Dávid házában lakik, fát akart be-hozni a fűszekárából. A fa fel-szedése közben rémülten megpillantott egy kis gyermekkart amely a földből meredő elő. Schwartzné elcsietett a rendőrségre és a borzal-mas leletről ott jelentést tett. Az azonnal megindított nyomozás megállapította a következőket: A gyermeket Schmelkó Julia, Lorber Dávid eselédje december 8-án szülte a mosókonyhában. A kide-det otthagya, a ki segítség híján a hidegben megdermedt és ennek folytán még az nap meg is halt. Schmelkó Julia a szülés után két nappal a holt tetemet klopota a mosókonyhából és Schwarz fűs-ka-mrájában elásta. A lelketlen anyát a rendőrség letartóztatta és átadta a löseki kir. ügyészségnek.

VESEPRÉMEGYE.
Hadiemlék Pápa. Esterházy

Pál gróf 7. honvédszázadrezdéli százados a múlt év elején felaján-lotta Pápa városában levő telkét a hősi halált halt pápai katonák dícsőségének megörökítésére eme-lendő hadiemlék előjára. A nemes-gróf 1915. júniusában a becsület-mezsején elcsiet. Jogutódja Esterházy Jenő gróf, a hitbizomány mostani ura, magáévá tette eszmé-jét és ugyanezre a célra ajánlotta

fel a telket Pápa városának. A ha-diemlék létesítéséhez a pápai 7. honvédszázadrezdéli is hozzá fog járulni. A költségek mintegy hat-van ezer koronára emelkednek. Nyolcvan éves korában öngyilkos. Cserhádi István 80 éves ba-konytanási lakos, a minap reggel-re a saját lakásán felakasztotta magát; mire jötték észrevették, meghalt.



Segítsünk a haza-védő testvéreinknek!



Néztek e képet, figyeljétek meg, hogyan szolgálhatjuk a hazánkat, hogy segíthetünk a hazavédő testvéreinknek a küzdelemben. A Hadi-Kölcsön árán ágyút és muniókat vesz a magyar kormány és a mi hazaküldött dollárjaink erősekké teszik a küzdő katonákat. Talán minden 100 koronás hadikölcsön egy magyar katonatestvér életét menti meg.

Van-e köztetek, amerikai magyarok, csak egyetlenegy is, aki sajnálja a pénzt a Hazától, aki nem mer kölcsönözni a mi országunknak?

Amerikai magyarok, jegyezzetek hadikölcsönt! - Mindenki vegyen amennyit tud, de vegyen!

1000 korona ára \$130.00 * 100 korona ára csak 13.00 * 10.000 korona ára 1300 dollár

És vegyék meg a hadikölcsönt a lentebb jelzett bankároknál, akik évtizedek óta szolgálnak a magyarságot becsülettel, akiket nem segít senki pénzzel és befolyással, akiknek tisztességes neveit ti már ismeritek, akik benneteket becsülettel kiszolgálták. — Tehát csakis nálunk jegyezzetek az új Hadikölcsönre.

A hiteles jegyzést a következők eszközlik:

JOHN NÉMETH bankár

305 Broadway
és 1507 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
150 Second Street
PASSAIC, N. J.

JOHN RIZSAK

Pénzügyi és hajójegy irodája
127 Second Street
PASSAIC, N. J.

NYERGES BROS.

hajójegy és pénzügyi irodája
1783 Wright St.
CLEVELAND, O.

J. DUSCHINSZKY

2160 W. Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.

ROBOTKAY NÁNDOR

Pénzügyi és közjegyző irodája
1685 Wright St., CHICAGO, ILL.

John G. Santa Co.

Foreign Exchange Bank
Cor. Russell and Frederick Streets
DETROIT, MICH.

Stephen F. Payer,

McADOO, PA.

Citizens National Bar

Foreign Department
F. A. KAIL, Manager
CONNELLSVILLE, PA.

KISS EMIL, bankár

133 Second Ave.
NEW YORK, N. Y.
Alapítva 1898-ban.

RIZSAK MIKLÓS

bankár
CARTERET és CHROME, N. J.
Roosevelt mezőváros

A. METZNER

Metzner Bldg. West 25th Str.
CLEVELAND, O.

H. WINDT & Co.

PITTSBURGH, PA.

JOS. ROTH & SON

Bankers
McKEESPORT, PA.

FUCHS ARMINNE

pénzügyi irodája
13 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

GROZS GABOR

1125 So. Main Street
AKRON, O.

Állami Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank

1935 Milwaukee Ave.
CHICAGO, ILL.

HUGO LEDERER

bankház
55 Avenue B
NEW YORK, N. Y.

A. J. NEUBAUER

bankár
972 Manhattan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH PEARL

bankár
319 E. 3rd Str.
SO. BETHELEHEM, PA.

A. Greens, International

Exchange Bank
NEW CASTLE, PA.

VICTOR E. FAITH

122 and 124 Chestnut Street
JOHNSTOWN, PA.

LEOPOLD GYULA

1318 W. Dakota Street
DAYTON, OHIO.

John Philipovic

3616 North Broadway,
ST. LOUIS, MO.

STEINER BROS

Államilag engedélyezett bankház
937-5th Ave.
NEW KENSINGTON, PA.

JACOB KUPSKY

593 Monroe Street
W. BERWICK, PA.

RUTTKAY JENŐ

100 Ave. B.
NEW YORK, N. Y.

EMIL GERMANUS

97 Mercer Street és 214 Ferry Str.
NEWARK, N. J.

JOS. L. SZEPESSY

9117 Buckley Rd.
CLEVELAND, OHIO

CHASZAR VASS & CO

BONDTOWN, VA.

HENRY C. ZARO

magyar bankár,
1 Third Ave., Cor. 7th Street
NEW YORK, N. Y.

M. Fodor

Pénzügyi, hajójegy és közjegyző irodája
423 S. Chapin St.
SO. BEND, IND.

J. J. Steinbrecher's

Foreign Exchange
116 New York Street
AURORA, ILL.

EUGENE KLEIN

168 Center St.
MASSENA, N. Y.

JOHN KISS, Banker

NORTHAMPTON, PA.

JOHN BALLA & SON

2232 W. Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.

SCHWABACH és FIA

1347 First Ave.
NEW YORK, N. Y.

JOHN NAGY & SON

3012 Front Street
TOLEDO, OHIO.

A. J. DURCHINSKY

Steamship Ticket Agency
LOGAN, W. VA.

LOSITZER & ENGEL

336 W. Federal Street
JOUNGSTOWN, OHIO.

Dobói Dobay Károly

8820 Buckley Road
CLEVELAND, OHIO

HANNA & VARNUSZ

1708 So. Broadway
ST. LOUIS, MO.

Joseph Eskowitz

Banker
LYNDORA, PA.

NYITRAY & POKORNY

85 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

H. BLANKFIELD

GALVESTON, TEX.

LOUIS CSIPÓ

477 State Street
PERTH AMBOY, N. J.

DEZSÓ JÁNOS

bankár
333 Hancock Ave.
BRIDGEPORT, CONN.

EMERY KARDOS

230 Warren Street
HUDSON, N. Y.

S. LOEWITH & Co.

Branch Office: 349 Hancock Avenue
Manager: Frank Bilcschay
BRIDGEPORT, Conn.

International Banks

C. V. HAMORY

JOUNGSTOWN, OHIO.
E. YOUNGSTOWN, Ohio.
SHARON, PA.

DAN POLOSCHAN

775 Franklin Street
DETROIT, Mich.

JACOB GOLDBERGER

432 State Street
PERTH AMBOY, N. J.

I. KLAWIER

313 Helen St., McKees Rock, Pa.
667 Preble Ave.
N. S. PITTSBURGH, PA.

FRED ERNST

AMCO FOREIGN CLERK
MIDDLETOWN, O.

TÓTH GYÖRGY

Bankár
602 S. Chapin Street
SO. BEND, IND.

